

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
REPUBLIC OF ALBANIA

URDHRI I INXHINIERIVE
ENGINEERING ORDER
INXHINIERET E DISIPLINAVE
ENGINEERING DISCIPLINES

Fletore Zyrtare për Publikime

“Për Krijimin e Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike”

UI-RSH-se
PS-Adm
KODI
ShVET-01

HARTORI PROPOZOI Projekt- VENDIMIN		MIRATOI	NR. 11-1
			Date 26 / 11 / 2025
	KRYESIA E ENTIT date 15 / 09 / 2025	ASAMBLEJA KOMBETARE	

NR 02-2026

NR	EMERTIMI I AKTIT	DATA EFEKTIVE	RISHIKIMI
01	Hyrje në Procesin e Miratimit “Për Krijimin e Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike”	01 JANAR 2026	
02	RREGULLORE “Për Organizimin dhe Funksionimin e Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike”	01 JANAR 2026	
03	MANUALI I CILËSISË Për certifikimin e veprimtarisë <i>ekspert-subjekt</i> të ekspertëve dhe vlerësuesve teknikë me titullin “inxhinier të profesionit të zgjedhur prej tyre ” ISO/IEC 17020	01 JANAR 2026	
04	V E N D I M Nr. 11-2, datë 26 nëntor 2025 “Për Krijimin e Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike”	01 JANAR 2026	

<https://urdhri-inxhinierëve.org.al/>
sekretariati@urdhri-inxhinierëve.org.al
<http://urdhri-hidroteknik.org.al/>

Hyrje në Procesin e Miratimit

“Për Krijimin e Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike”

Në kuadër të forcimit të rolit profesional të profesionistëve me titullin profesional të inxhinierëve përkatëse dhe institucional të Urdhrit të Inxhinierëve të Republikës së Shqipërisë, si dhe në përputhje me objektivat strategjike për garantimin e cilësisë, transparencës dhe sigurisë teknike në veprimtarinë e inxhinierisë, Asambleja Kombëtare ka ndërmarrë procesin e miratimit të një shërbimi të ri: “Shërbimi i Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike”.

Ky shërbim është konceptuar si një strukturë funksionale e dedikuar, e cila do të ofrojë ekspertiza të pavarura, të certifikuar dhe të dokumentuara, në përputhje me standardet kombëtare dhe ndërkombëtare. Ai do të mbështetet në dy dokumente themelore:

- **Rregulloren për Shërbimin e Ekspertizës Teknike**, të miratuar nga Asambleja
- **Manualin e Zbatimit**, i cili përkthen dispozitat normative në udhëzime praktike për ekspertët, trupat teknike dhe administratën.

Krijimi i këtij shërbimi synon të:

- Rrisë besueshmërinë e ekspertizës teknike në vend
- Forcojë mekanizmat e kontrollit dhe disiplinës profesionale
- Mbështesë vendimmarrjen administrative dhe gjyqësore përmes raporteve të standardizuara
- Sigurojë ekzekutimin efektiv të vendimeve përmes titujve ekzekutiv dhe bashkëpunimit me Shërbimin e Përmbartimit

Ky proces përfaqëson një hap të rëndësishëm drejt profesionalizimit të mëtijshëm të veprimtarisë inxhinierike në Shqipëri dhe përputhjes me praktikën më të mira evropiane.

Analizuar në Aspektin;

Vlerësim dhe Ekspertizës Teknike
ANALIZË LIGJORE KRAHASUESE
Enti Publik Kombëtar (URDHERAT)
Hyrja në Proces
Miratimi
Strategji për Zhvillimin e Personelit të Ekspertizës Teknike

Vlerësim dhe Ekspertizë Teknike

Togfjalëshi “Vlerësim dhe Ekspertizë Teknike” në kontekstin profesional të fushave të inxhinierisë nënkupton dy procese të ndërlidhura, por me funksione të veçanta, që përdoren për të analizuar, gjykuar dhe dokumentuar aspekte teknike të objekteve, sistemeve, ndërtimeve apo pajisjeve.

1. Ekspertizë Teknike

Ekspertiza teknike është një **analizë profesionale e thelluar**, e kryer nga një inxhinier i certifikuar, për të:

- Identifikuar **probleme teknike**, defekte, shkaqe të dështimeve ose aksidenteve
- Vlerësuar **pajtueshmërinë me standardet teknike**, ligjore dhe të sigurisë
- Ofruar **opinion profesional** për çështje që kërkojnë njohuri të specializuara
- Shërbyer si **provë teknike** në procese gjyqësore, hetimore apo administrative

2. Vlerësim Teknik

Vlerësimi teknik është një **proces matës dhe përllogaritës**, që ka për qëllim:

- Përcaktimin e **vlerës monetare** të një objekti, dëmi, pajisjeje apo ndërtimi, etj.
- Vlerësimin e **gjendjes teknike**, jetëgjatësisë, amortizimit dhe nevojës për riparim
- Përdorimin në **sigurime, shitje-blerje, kolaudime, auditime teknike**

Marrëdhënia mes tyre

- **Ekspertiza** jep opinionin teknik dhe shpjegon “pse” dhe “si” ndodhi diçka.
- **Vlerësimi** përqendrohet në “sa kushton” dhe “çfarë vlere ka” objekti apo dëmi.
- Të dyja janë të domosdoshme në fushat si ndërtimi, energjia, transporti, mekanika, urbanistika, etj.

Në hapësirën e Bashkimit Evropian, togfjalëshi “Vlerësim dhe Ekspertizë Teknike” ka një kuptim të qartë dhe të standardizuar, i cili lidhet ngushtë me **sigurinë publike, cilësinë e ndërtimit, pajtueshmërinë me ligjin, dhe besueshmërinë profesionale**.

Ja si interpretohet dhe aplikohet në mënyrë praktike:

^{EU} Interpretimi në BE

Ekspertizë Teknike

- Nënkupton një **analizë të pavarur dhe profesionale** të një objekti, sistemi, ndërtese apo pajisjeje.

- Kryhet nga **ekspertë të certifikuar** në sipas standardeve ISO/IEC 17024.
- Përdoret për të:
 - o Identifikuar shkaqe të defekteve, aksidenteve apo dështimeve
 - o Vlerësuar pajtueshmërinë me **Eurocodes** dhe rregullat teknike
 - o Ofruar opinion teknik për gjykata, sigurime, autoritete ndërtimore

Vlerësim Teknik

- Është një **proces përlogaritës dhe dokumentues** që përcakton vlerën monetare, gjendjen teknike dhe jetëgjatësinë e një objekti.
- Përdoret në:
 - o Vlerësim dëmsh për sigurime
 - o Auditime teknike
 - o Kolaudim ndërtimesh
 - o Vlerësim pasurish për shitje-blerje

* Aplikimi në praktikë

1. Trupa të Certifikuara

- Ekspertiza dhe vlerësimi kryhen nga **trupa inspektuese të certifikuara** sipas *ISO/IEC 17020 dhe laboratorë sipas ISO/IEC 17025*.

ISO/IEC 17020 është një standard ndërkombëtar që përcakton kërkesat për trupat inspektues, duke siguruar që inspektimet të jenë të besueshme, të paanshme dhe të kryhen sipas praktikave të njohura globalisht. Ai përdoret gjerësisht për akreditimin e organizatave që kryejnë inspektime mbi produkte, procese, instalime dhe shërbime.

ISO/IEC 17025 është standardi ndërkombëtar që përcakton kërkesat për kompetencën e laboratorëve të testimit dhe kalibrimit. Ai është baza për akreditimin e laboratorëve, duke siguruar që rezultatet e tyre të jenë të sakta, të besueshme dhe të pranueshme globalisht

- Këto trupa janë të regjistruara dhe në **organet kombëtare të akreditimit** (p.sh. DAkkS në Gjermani, COFRAC në Francë).

2. Dokumentim standard

- Raportet përmbajnë:
 - o Përshkrim të objektit
 - o Metodologji të përdorur
 - o Referenca ligjore dhe teknike
 - o Rezultate dhe rekomandime
- Formatet janë të harmonizuara me **standardet evropiane EN**.

3. Pranueshmëri ligjore

- Raportet e vlerësimit dhe te ekspertizës teknike janë **të pranueshme si prova** në gjykata dhe institucione administrative, për sa kohë janë kryer nga profesionistë të certifikuar dhe trupa të akredituara.

4. Njohje ndërkombëtare

- Certifikatat e ekspertëve teknikë janë **të njohura ndërkombëtarisht** brenda BE-së, duke lehtësuar lëvizjen profesionale dhe bashkëpunimin ndërkufitar.

Në Bashkimin Evropian, togfjalëshi “**Vlerësim dhe Ekspertizë Teknike**” nuk është thjesht një term i përgjithshëm, por një koncept i **standardizuar dhe i institucionalizuar**, i cili përbën një komponent kyç në garantimin e sigurisë, cilësisë dhe pajtueshmërisë teknike në sektorët e ndërtimit, energjisë, transportit dhe infrastrukturës. Ja si interpretohet dhe aplikohet në mënyrë praktike:

BE 1. Kuptimi institucional dhe ligjor në BE

- **Vlerësimi teknik** nënkupton analizën profesionale të një objekti, procesi apo strukture, për të përcaktuar gjendjen, performancën dhe përputhshmërinë me normat teknike.
- **Ekspertiza teknike** është një raport i detajuar, i hartuar nga një trupë e certifikuar, që mbështetet në standarde të pranuar ndërkombëtarisht dhe ka vlerë ligjore.
- Në BE, këto procese janë të lidhura ngushtë me:
 - o **Direktivën 2006/123/EC** për shërbimet profesionale
 - o **Regulloren (EU) Nr. 305/2011** për produktet e ndërtimit
 - o **Eurocodes EN 1990–1999** për projektimin strukturor
 - o **ISO/IEC 17020 dhe 17025** për trupat inspektuese dhe laboratorët

2. Zbatimi praktik në sektorin e ndërtimit dhe infrastrukturës

- Në **projektet publike**, vlerësimi teknik *(njohur ne Shqipëri si recenca apo oponenca)* është i detyrueshëm për strukturat kritike si ura, diga, tunele, spitale, shkolla, etj.
- Në **sigurimet**, ekspertiza teknike përdoret për vlerësimin e dëmeve, pajtueshmërinë me kontratat dhe verifikimin e rreziqeve.
- Në **gjykata**, raportet e ekspertizës teknike kanë vlerë provuese dhe duhet të jenë të hartuar nga trupa të akredituara.
- Në **urbanistikë**, ekspertiza teknike ndihmon në vlerësimin e ndikimit mjedisor, stabilitetit gjeoteknik dhe sigurisë publike.

3. Kriteret që duhet të përmbushin trupat vlerësuese

- Të jenë të **certifikuara sipas ISO/IEC 17020 ose 17025**
- Të kenë **personel të certifikuar sipas ISO/IEC 17024**
- Të zbatojnë **manuale cilësie dhe procedura të dokumentuara**

- Të jenë të **pavarura dhe të paanshme**
- Të kenë **gjurmueshmëri dhe transparencë në raportim**

4. Roli i institucioneve publike dhe profesionale

- **Autoritetet ndërtimore** kërkojnë ekspertiza për kolaudim dhe leje përdorimi
- **Komisionet gjyqësore** mbështeten në ekspertiza për zgjidhje mosmarrëveshesh
- **Urdhrat profesionalë** si ai i inxhinierëve, ... certifikojnë dhe mbikëqyrin trupat vlerësuese
- **BE dhe CEN** ofrojnë udhëzime për zbatimin e Eurocodes dhe standardeve ISO

Ky kuadër i qartë dhe i harmonizuar e bën “**Vlerësimin dhe Ekspertizën Teknike**” një **instrument të besueshëm dhe të domosdoshëm** për sigurinë.

*Në vendet e Bashkimit Evropian, procesi i **ekspertizës dhe vlerësimit teknik** në fushën e inxhinierisë është i rregulluar në mënyrë shumë të strukturuar dhe të harmonizuar, duke u bazuar në **direktiva evropiane, standardizim profesional, dhe certifikim të pavarur**. Ja si funksionon ky proces:*

1. Bazë ligjore dhe direktiva europiane

- **Direktiva 2005/36/EC** mbi njohjen e kualifikimeve profesionale përcakton se profesionet e rregulluara, përfshirë inxhinierët dhe ekspertët teknikë, duhet të kenë kualifikime të njohura dhe të certifikuara.
- Vendet anëtare kanë autoritete kombëtare që licencojnë profesionistët dhe mbikëqyrin zbatimin e standardeve.

2. Ekspertiza teknike si shërbim i certifikuar

- Ekspertiza teknike kryhet nga **organizata të pavarura** ose **ekspertë të certifikuar**, të cilët duhet të jenë të regjistruar në trupat profesionale (p.sh. *Chambers of Engineers, Technical Inspection Bodies*).
- Këto organizata përdorin **standarde evropiane (EN)** dhe **internacionale (ISO)** për testim, analizë dhe vlerësim.

3. Përdorimi në kontekste ligjore dhe administrative

- **Gjykatat dhe prokuroritë** në BE pranojnë ekspertizat teknike si prova, për sa kohë janë kryer nga persona të certifikuar dhe sipas metodologjive të njohura.
- **Kompanitë e sigurimeve** kërkojnë vlerësim teknik të dëmeve për kompensim, duke përdorur ekspertë të jashtëm të akredituar.
- **Autoritetet ndërtimore dhe urbanistike** kërkojnë ekspertiza për kolaudim, rikonstruktion, dhe vlerësim të rrezikut.

4. Standardizimi dhe transparenca

- Vlerësimet dhe ekspertizat duhet të dokumentohen sipas formateve të standardizuara, që përfshijnë:
 - o Përshkrimin e metodologjisë
 - o Referencat ligjore dhe teknike
 - o Rezultatet e matjeve dhe analizave
 - o Opinionin profesional të ekspertit

5. Njohja ndërkombëtare

- Ekspertët teknikë që janë të certifikuar në një vend të BE-së mund të ushtrojnë profesionin në një vend tjetër, për sa kohë përputhen me direktivën për njohjen e kualifikimeve.
- Kjo lehtëson **lëvizjen profesionale dhe bashkëpunimin ndërkufitar** në projekte inxhinierie.

Si rezulton, te krahasosh këtë sistem me atë shqiptar dhe mund te përpilojmë një dokument që propozon harmonizimin e praktikave Shqiptare me standardet e BE-së.

Saktësisht. Ligji Nr. 10 171, datë 22.10.2009 “Për Profesionet e Rregulluara në Republikën e Shqipërisë” ka si qëllim kryesor të garantojë që ushtrimi i profesioneve me ndikim në **sigurinë publike, shëndetin, mjedisin dhe interesin e përgjithshëm** të bëhet nga persona të kualifikuar, të certifikuar dhe të kontrolluar institucionalisht.

Ky ligj është themeli ligjor për krijimin e strukturave si **Shërbimi i Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike**, sepse:

Qëllimi i ligjit (neni 2)

- Të **sigurojë cilësinë dhe besueshmërinë** e shërbimeve profesionale që kanë ndikim publik
- Të **përcaktojë kriteret për njohjen, certifikimin dhe kontrollin** e profesionistëve
- Të **harmonizojë legjislacionin shqiptar me direktivat e Bashkimit Evropian** për profesionet e rregulluara

Lidhja me ekspertizën teknike

- Ekspertiza teknike është një **veprimtari profesionale e rregulluar**, që kërkon **certifikim, akreditim dhe kontroll cilësie**
- Trupat që ofrojnë ekspertizë duhet të jenë **të njohura nga autoritetet kompetente**, si Urdhri i Inxhinierëve, si edhe nga çdo urdhërim profesional i veçantë.
- Raportet e ekspertizës kanë **vlerë ligjore dhe ndikim publik**, ndaj kërkohet **përputhshmëri me standardet ISO dhe Eurocodes**

^{EU} Harmonizimi me BE

Ligji për profesionet e rregulluara është në përputhje me:

- **Direktivën 2005/36/EC** për njohjen e kualifikimeve profesionale
- **Direktivën 2006/123/EC** për shërbimet në tregun e brendshëm
- **Rregulloren (EU) Nr. 305/2011** për produktet e ndërtimit
- **Standardet ISO/IEC dhe Eurocodes** si referenca teknike të detyrueshme

Pra, krijimi i Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike është jo vetëm i justifikuar, por i **domosdoshëm** për zbatimin konkret të këtij ligji dhe për të garantuar që profesionet inxhinierisë të ushtrohen me **përgjegjësi, transparencë dhe siguri publike**.

*Me poshtë jepet një **analizë ligjore krahasuese** midis kuadrit ligjor të Republikës së Shqipërisë dhe Bashkimit Evropian për **profesionet e rregulluara**, me fokus të veçantë në fushën e **vlerësimit dhe ekspertizës teknike**:*

ANALIZË LIGJORE KRAHASUESE

Shqipëri vs. Bashkimi Evropian Profesionet e Rregulluara dhe Ekspertiza Teknike

I. BAZA LIGJORE NË SHQIPËRI

1. Ligji Nr. 10 171/2009 “Për Profesionet e Rregulluara”

- Përcakton kriteret për ushtrimin e profesioneve që ndikojnë në sigurinë publike, shëndetin, mjedisin dhe interesin e përgjithshëm.
- Kërkon që profesionistët të jenë të **certifikuar**, të **kontrolluar** dhe të **regjistruar** pranë autoriteteve kompetente.
- Parashikon **njohjen e kualifikimeve** dhe **harmonizimin me BE-në**.

2. Ligje të lidhura

- Kodi Civil dhe Kodi Penal – për përdorimin e ekspertizës teknike në procese gjyqësore, si edhe civile.
- Kodi i Procedurës Administrative – akti mbështetës nxjerrjen e aktit administrativ individual, etj.
- *Etj.*

II. KUADRI LIGJOR NË BASHKIMIN EVROPIAN

1. Direktiva 2005/36/EC – Për njohjen e kualifikimeve profesionale

- Përcakton rregullat për **ushtrimin e profesioneve të rregulluara** në BE.
- Kërkon që profesionistët të jenë të **certifikuar nga autoritete kompetente** dhe të **përputhen me standardet teknike**.

2. Direktiva 2006/123/EC – Për shërbimet në tregun e brendshëm

- Lehtëson **lëvizjen e lirë të shërbimeve profesionale**, përfshirë ekspertizën teknike.
- Kërkon **transparencë, pavarësi dhe cilësi** në ofrimin e shërbimeve.

3. Rregullorja (EU) Nr. 305/2011 – Për produktet e ndërtimit

- Kërkon që produktet dhe strukturat ndërtimore të **vlerësohen teknikisht** nga trupa të **certifikuara**.
- Raportet teknike duhet të jenë të bazuara në **Eurocodes** dhe standarde harmonizuese.

III. STANDARDIZIMI TEKNIK

Elementi	Shqipëri	Bashkimi Evropian
Certifikimi i profesionistëve	ISO/IEC 17024	ISO/IEC 17024
Certifikimi i trupave teknikë	ISO/IEC 17020 / 17025	ISO/IEC 17020 / 17025
Projektimi strukturor	Eurocodes (EN 1990–1999)	Eurocodes (EN 1990–1999)
Vlerësimi teknik	I njohur ligjërisht në gjykata dhe sigurime, tatime, etj.	I detyrueshëm për strukturat kritike
Regjistrimi publik	Urdhri i Inxhinierëve	Regjistrat kombëtarë dhe evropiane

IV. PËRAFRIMI DHE SFIDAT

- Shqipëria ka bërë **përparim të dukshëm** në përputhjen me direktivat e BE-së, veçanërisht përmes Urdhrave Profesionalë.
- Mungesa e një **strukturë të centralizuar për ekspertizën dhe vlerësimin teknike** e bën të nevojshëm krijimin e një shërbimi të dedikuar.
- BE kërkon **gjurmueshmëri, pavarësi dhe kompetencë të verifikuar**, që mund të arrihen përmes certifikimi dhe monitorimit institucional.

V. KONKLUZION

Krijimi i **Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike** në Shqipëri është një hap i domosdoshëm për:

- Zbatimin konkret të Ligjit për Profesionet e Rregulluara
- Harmonizimin me direktivat dhe standardet e BE-së
- Rritjen e besueshmërisë dhe sigurisë në sektorët teknikë
- Mbështetjen e institucioneve publike dhe të drejtësisë

Enti Publik Kombëtar (URDHERAT)

*Lidhja midis përmbajtjes së Aktit të Krijimit të Urdhrit të Inxhinierëve dhe krijimit të **Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike** është organike, funksionale dhe ligjërish e mbështetur. Më poshtë po paraqes një analizë të detajuar që tregon se si të drejtat dhe detyrimet e Urdhrit, të parashikuara në aktin themelor, **mbështesin, justifikojnë dhe kërkojnë** krijimin e këtij shërbimi:*

1. Baza juridike dhe kompetenca institucionale

- **Neni 10 i Aktit të Krijimit** i jep Urdhrit të Inxhinierëve të drejtën për:
 - o Vetë-rregullim profesional
 - o Nxjerrje aktesh administrative
 - o Krijimin e strukturave për shërbime komplekse
 - o Gjykim profesional për shkelje teknike
 - o Promovimin e standardeve ndërkombëtare

Këto kompetenca janë **thelbësore për funksionimin e një shërbimi ekspertize**, ku:

- Vlerësimi teknik dhe ekspertiza kërkojnë strukturë të certifikuar
- Raportet duhet të jenë të mbështetura në akte dhe rregullore të miratuara
- Gjykimi profesional për shërbime të gabuara është pjesë e detyrës institucionale

2. Përputhja me objektivat e ligjit për profesionet e rregulluara

- **Ligji Nr. 10171/2009** kërkon që profesionet me ndikim publik të organizohen përmes urdhrave që:
 - o Garantojnë cilësinë dhe sigurinë e shërbimeve
 - o Mbikëqyrin ushtrimin e profesionit
 - o Harmonizohen me direktivat e BE-së

Krijimi i shërbimit të ekspertizës është **zbatim konkret i këtij ligji**, sepse:

- Ekspertiza teknike është një veprimtari e rregulluar
- Urdhri është autoriteti kompetent për certifikim dhe kontroll
- Raportet e ekspertizës kanë vlerë ligjore dhe ndikim publik

3. Lidhja me draft-rregulloren e ekspertizës

Draft-rregullorja që kemi hartuar për shërbimin e ekspertizës teknike përmban:

- Procedura për certifikimit të trupave teknikë
- Modele për raportet e ekspertizës dhe vlerësimit
- Kriteret për certifikimin e ekspertëve
- Mekanizmat e monitorimit dhe rivlerësimit

- Sistemin e ankimit dhe gjykimit profesional

Këto elemente janë **të mbështetura direkt nga Aktin e Krijimit**, veçanërisht:

Akti i Krijimit	Draft-Rregullorja
E drejta për vetë-rregullim	Miratimi i rregullores së ekspertizës
Krijimi i strukturave teknike	Njësia e ekspertizës dhe vlerësimit
Gjykimi profesional	Komisioni i Ankimit të Ekspertizës
Promovimi i standardeve	Zbatimi i ISO/IEC dhe Eurocodes,
Administrimi financiar	Tarifat për shërbime dhe dokumente

4. Hapësira e inteligjencës profesionale

- Akti i Krijimit parashikon ndërtimin e një **hapësire të inteligjencës profesionale**, ku titulli “Inxhinier” përkufizohet sipas disiplinave dhe shërbimeve.
- Ekspertiza teknike është **shprehje e drejtpërdrejtë e kësaj inteligjence**, sepse kërkon:
 - o Njohuri të thelluara
 - o Aftësi për analizë dhe vlerësim
 - o Përputhje me standarde teknike dhe etike

5. Përgjegjësia publike dhe siguria

- Akti e lidh funksionimin e Urdhrit me **Strategjinë e Sigurisë Kombëtare**, duke e pozicionuar si garantues të interesit publik.
- Ekspertiza teknike është **instrument për sigurinë publike**, veçanërisht në:
 - o Ndërtim dhe infrastrukturë
 - o Vlerësim dëmsh dhe pajtueshmëri ligjore
 - o Mbështetje për gjykatat dhe institucionet publike

KONKLUZION

Krijimi i Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike:

- Është **i mbështetur ligjërisht** nga Akti i Krijimit dhe legjislacioni për profesionet e rregulluara
- Është **i domosdoshëm institucionalisht** për përmbushjen e kompetencave të Urdhrit
- Është **i harmonizuar teknikisht** me draft-rregulloren e ekspertizës
- Është **i justifikuar publikisht** si mekanizëm për siguri, cilësi dhe besueshmëri

Hyrja në Proces

ISO/IEC 17020 në thelb përcakton kërkesat për trupat inspektuese, duke garantuar që inspektimet kryhen me kompetencë, paanshmëri dhe konsistencë. Ai është standardi bazë që siguron besueshmërinë e ekspertizës dhe vlerësimin teknik.

Çfarë përmban ISO/IEC 17020?

Ky standard ndërkombëtar përqendrohet në katër shtylla kryesore:

1. Paanshmëri dhe pavarësi

- o Trupat inspektuese duhet të jenë të lirë nga ndikime të jashtme që mund të komprometojnë objektivitetin.
- o Kërkohe integritet dhe transparencë në çdo fazë të inspektimit.

2. Kompetencë teknike

- o Inspektorët duhet të jenë të trajnuar, të kualifikuar dhe të aftë për të kryer vlerësime të sakta.
- o Organizata duhet të sigurojë burime të mjaftueshme (personel, pajisje, mjete).

3. Konsistencë dhe cilësi

- o Inspektimet duhet të kryhen sipas procedurave të dokumentuara dhe të standardizuara.
- o Rezultatet e inspektimit duhet të jenë të përsëritshme dhe të krahasueshme.

4. Sistemi i menaxhimit

- o Organizata duhet të ketë një sistem menaxhimi të cilësisë që mbështet përmirësimin e vazhdueshëm.
- o Kërkohe dokumentim i plotë i proceseve, raporteve dhe vendimeve.

Përmbledhje e thjeshtë

Elementi kryesor	Çfarë kërkon ISO/IEC 17020
Paanshmëri	Pavarësi nga ndikime të jashtme
Kompetencë	Personel i trajnuar dhe i kualifikuar
Konsistencë	Procedura të dokumentuara dhe të përsëritshme
Menaxhim cilësie	Dokumentim, gjurmueshmëri dhe përmirësim i vazhdueshëm

Me pak fjalë, **ISO/IEC 17020 është garancia që ekspertiza dhe vlerësimi teknik kryhen**

në mënyrë profesionale, të paanshme dhe të besueshme, duke i dhënë peshë ligjore dhe teknike rezultateve të inspektimit.

Miratimi

Kur krijohet një shërbim i ri për **vlerësim dhe ekspertizë teknike**, është e domosdoshme që ky shërbim të bazohet mbi standarde ndërkombëtare të njohura, në mënyrë që rezultatet të jenë të besueshme dhe të pranueshme nga autoritetet, klientët dhe palët e treta.

ISO/IEC 17020 është pikërisht standardi që garanton:

- **Paanshmëri** në procesin e inspektimit.
- **Kompetencë teknike** të trupave inspektuese.
- **Konsistencë dhe gjurmueshmëri** të rezultateve.
- **Besueshmëri ndërkombëtare** të ekspertizës.

Lidhja me Miratimin e Shërbimit

Në procesin e miratimit të një shërbimi të ri:

- **ISO/IEC 17020** siguron bazën ligjore dhe teknike që ky shërbim të jetë i certifikuar dhe i njohur.
- **ISO/IEC 17025** (kur përfshihen laboratorë) plotëson pjesën e analizave dhe matjeve shkencore.
- Kombinimi i këtyre standardeve krijon një **strukturë të integruar** ku inspektimi dhe testimi mbështesin njëri-tjetrin.

Konkluzioni

Për krijimin e një Shërbimi të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike, miratimi duhet të mbështetet mbi standardet ISO/IEC 17020 dhe ISO/IEC 17025, të cilat garantojnë paanshmëri, kompetencë dhe besueshmëri ndërkombëtare. Kjo qasje siguron që rezultatet e ekspertizës të jenë të pranueshme nga autoritetet rregullatore dhe të besueshme për klientët, duke i dhënë shërbimit legjitimitet dhe vlerë të qëndrueshme.

Strategji për Zhvillimin e Personelit të Ekspertizës Teknike

1. Identifikimi i nevojave

- Analizohen fushat ku kërkohet ekspertizë (ujësjellës, kanalizime, ndërtim, energji, transport, mjedis, etj).
- Përcaktohen rolet kryesore: inspektorë teknikë (ISO/IEC 17020) dhe specialistë laboratorikë (ISO/IEC 17025).

2. Rekrutimi i personelit

- Përzgjedhja e kandidatëve me bazë akademike dhe përvojë në fushat e veprimtarive të çdo disipline të inxhinierive apo fusha teknike.
- Vlerësimi i aftësive praktike dhe teorike për të siguruar kompetencë.

3. Trajnimi dhe certifikimi

- Trajnime të strukturuar mbi kërkesat e ISO/IEC 17020 dhe ISO/IEC 17025.
- Certifikim nga organe akreditimi të njohura ndërkombëtarisht.
- Përditësim i vazhdueshëm i njohurive përmes seminareve dhe workshop-eve.

4. Integrimi në shërbim

- Personeli i certifikuar bëhet pjesë e trupave inspektuese dhe laboratorëve të miratuar.
- Krijohet një sistem menaxhimi cilësie që mbështet punën e tyre dhe siguron gjurmueshmëri.

5. Hedhja në treg

- Prezantimi i shërbimit si i bazuar mbi standarde ndërkombëtare.
- Promovimi i personelit të certifikuar si garanci për besueshmëri dhe profesionalizëm.
- Bashkëpunim me autoritete rregullatore dhe klientë për njohje dhe pranueshmëri të gjerë.

Konkluzioni

Pavarësisht llojit të shërbimit apo ekspertizës, krijimi dhe hedhja në treg e personelit të referuar mbi ISO/IEC 17020 dhe ISO/IEC 17025 është themeli për një shërbim të miratuar, të besueshëm dhe konkurrues. Ky personel siguron paanshmëri, kompetencë teknike dhe besueshmëri ndërkombëtare, duke i dhënë shërbimit legjitimitet dhe vlerë të qëndrueshme në treg.

RREGULLORE

“Për Organizimin dhe Funksonimin e Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike”

Qëllimi i Rregullores

Kjo rregullore synon të krijojë një sistem të unifikuar ligjor dhe teknik për **Shërbimin e Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike**, duke garantuar cilësinë, paanshmërinë dhe transparencën e shërbimeve të ekspertizës dhe vlerësimit teknik në fushat e shërbimeve të disiplinave të inxhinierive në Republikën e Shqipërisë. Ajo harmonizon legjislacionin kombëtar me direktivat e Bashkimit Evropian dhe standardet ndërkombëtare, siguron **certifikimin e ekspertëve dhe trupave teknike**, vendos mekanizma të qartë për **ankim dhe gjykim profesional**, si edhe përcakton rregulla për **monitorim, publikim, financim dhe tarifim**. Në këtë mënyrë, ekspertizat teknike të certifikuara fitojnë **njohje ndërkombëtare**, ndërsa menaxhimi institucional dhe financiar mbështetet në parimet e **transparencës, proporcionalitetit dhe ligjshmërisë**.

KREU I

BAZA LIGJORE DHE HARMONIZIMI ME BASHKIMIN EVROPIAN

Neni 1 – Mbështetja ligjore kombëtare

Kjo rregullore mbështetet në aktet normative në fuqi në Republikën e Shqipërisë, përfshirë:

- Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë;
- Kodi i Punës
- Kontrata Kolektive e Punës;
- Kodin Civil dhe Kodin e Procedurës Civile (neni 510) Vendimet janë tituj ekzekutiv sipas nenit 510 të Kodit të Procedurës Civile dhe ekzekutohen nga Shërbimi i Përmbarimit Gjyqësor.
Referencë: Jurisprudenca e Gjykatës së Lartë e Republikës së Shqipërisë;
- Ligjin Nr. 44/2015 “Kodi i Procedurave Administrative”;
- Ligjin Nr. 8480/1999 “Për Funksonimin e Organeve Kolegjiale...”
- Ligjin Nr. 103/2014 “Për Strategjinë e Sigurisë Kombëtare”;
- Ligjin Nr. 10171/2009 “Për Profesionet e Rregulluara”;
- Aktin e Krijimit të Urdhrit të Inxhinierëve, rregullave dhe manualeve në zbatim;

Neni 2 – Harmonizimi me legjislacionin e BE-së

Rregullorja është hartuar në përputhje me (*përditësim aktesh teknike*):

- Direktiva 2005/36/EC dhe 2013/55/EU
- Rregullorja (EU) Nr. 1024/2012 (IMI)
- Rregullorja (EU) Nr. 305/2011 për produktet e ndërtimit

- Standardet ISO/IEC 17020, 17025, 17024
- Eurocodes EN 1990–1999

Neni 3 – Efekti i harmonizimit

Ekspertizat teknike të certifikuara sipas kësaj rregullore janë të përputhshme me standardet evropiane dhe mund të njihen ndërkombëtarisht.

KREU II

ORGANIZIMI I SHËRBIMIT

Neni 4 – Struktura e Shërbimit

Përfshin:

- Njësinë e Vlerësimi dhe Certifikimit
- Njësinë e Monitorimit Teknik
- Regjistrin Kombëtar të Ekspertëve
- Komisionin e Ankimit të Shërbimit Profesional

Neni 5 – Certifikimi i Trupave Teknikë

Trupat duhet të përmbushin dhe deklarojnë standardet ISO/IEC dhe të rinovojnë certifikimin çdo 3 vjet, për Certifikim të Veprimtarisë (*ekspert-subjekt*), për Certifikimin e Trupave Teknike (*grup ekspertesh të fushave të ndryshme të disiplinave përkatëse*), si edhe për Certifikim i Kontratës së Bashkimit të Përkohshëm (*sipas afatit të kontratës*).

Neni 6 – Certifikimi

1) I Ekspertëve/Veprimtarisë “*ekspert-subjekt*”

Ekspertët që do të hyjnë në Shërbimin e Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike Certifikohen për Veprimtari nga Urdhri Profesional i çdo discipline Profesionale në bazë të kualifikimeve dhe përvojës, akteve të paracaktuar në funksion të çdo fushe të veprimtarive përkatëse, si edhe të formës ligjore të veprimtarisë. Çka kuptohet që çdo **individë që ka statusin i vetëpunësuar** i apo e punësuar në subjektet private, certifikohen si një elementi *ekspert-subjekt*. Në referim të hierarkisë ligjore sipas nenit 1 dhe 2 të kësaj rregulloreje.

2) I Eksperteve/Certifikimi i Trupa Teknike

Ekspertët që do të hyjnë në Shërbimin e Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike, Certifikohen si **Trupa Teknike** konfirmohen nga çdo urdhërim profesional i veçantë dhe certifikohen nga Urdhri i

Inxhinierive ne RSH-se. Çka kuptohet qe çdo **individë nëpërmjet subjektit te tyre** qe kan statusin i **vetëpunësuar** i apo e punësuar ne subjektet private, certifikohen si një elementi **ekspert-subjekt**. Ne referim te hierarkisë ligjore sipas nenit 1 dhe 2 te kësaj rregulloreje.

3) I Eksperteve/ Certifikim i Kontratës se Bashkimit te Përkohshëm

Ekspertet qe nëpërmjet subjekteve te certifikuara paraprakisht për këtë veprimtarin e tyre, do te mund te kryejnë një vlerësim kompleks ne vijim te një kontrate shërbimi, Kontrata e Bashkimit te Përkohshëm, certifikohet ^(veprimi juridik) për atë objekt shërbimi nga Urdhri i Inxhinierive ne RSH-se.

KREU III Kapitulli VIII, Ankimi i Shërbimit, Akti i Krijimit 23 mars 2023

ANKIMI DHE GJYKIMIN PROFESIONAL

Neni 7 – E drejta për ankim

Kërkesat mund të paraqiten nga përfituesit, ekspertët dhe institucionet publike.

Të drejtën për të paraqitur ankim e kanë:

- Personat fizikë ose juridikë që kanë porositur ose përfituar nga ekspertiza
- Ekspertët që kanë kryer shërbimin dhe te kontestojnë vlerësimin
- Institucionet publike që kanë interes ligjor në objektin e ekspertizës

Ankimi mund të bëhet për:

- Cilësinë teknike të raportit
- Paanshmërinë e ekspertit
- Procedurën e ndjekur
- Mospërputhje me standardet e rregulloret

Neni 8 – Komisioni i Ankimit

Përbëhet nga 5 anëtarë, përfshirë ekspertë të jashtëm. Kryetari zgjidhet me short.

1. Komisioni përbëhet nga 5 anëtarë:
 - o 1 përfaqësues i Asamblesë Kombëtare
 - o 1 përfaqësues i Kryesisë së Urdhrit
 - o 1 përfaqësues nga stafi njësisë se certifikimit
 - o 2 ekspertë të jashtëm të profilin përkatës
2. Kryetari zgjidhet me short për çdo çështje.
3. Komisioni mbledhet brenda 15 ditëve nga pranimi i ankesës.
4. Vendimet merren me shumicë të thjeshtë dhe janë të formës së prerë.

Neni 9 – Kompetencat e Komisionit

Shqyrton ankesat, organizon ndërmjetësime, nxjerr akte administrative.

1. Komisioni shqyrton dokumentacionin dhe dëgjon palët.
2. Mund të kërkojë mendim të pavarur ose opinion teknik shtesë.
3. Nëse konstatohet shkelje, mund të vendosë:
 - o Rishikim të raportit
 - o Ndërprerje të certifikimit

Neni 10 – Fuqia ekzekutive e vendimeve *Referencë: Jurisprudenca e Gjykatës së Lartë e Republikës së Shqipërisë.*

Vendimet janë tituj ekzekutiv sipas nenit 510 të Kodit të Procedurës Civile dhe ekzekutohen nga Shërbimi i Përmbartimit Gjyqësor. *Referencë: Jurisprudenca e Gjykatës së Lartë e Republikës së Shqipërisë.*

KREU IV

MONITORIMI, REGJISTRIMI DHE PUBLIKIMI

Neni 11 – Monitorimi teknik

Urdhri Profesional përkatës kryen monitorim periodik të trupave dhe ekspertëve.

1. Urdhri/Urdhrrat kryejnë monitorime periodike të trupave të certifikuar dhe ekspertëve të certifikuar.
2. Monitorimi përfshin:
 - o Verifikimin e dokumentacionit teknik
 - o Inspektime në terren
 - o Vlerësim të raportit të ekspertizës
 - o Intervistim të palëve përfituese
3. Frekuenca e monitorimit përcaktohet sipas riskut teknik, historikut të shërbimeve dhe rekomandimeve të Komisionit të Ankimit.

Neni 12 – Regjistrimi dhe publikimi

Të gjitha aktet regjistrohen dhe publikohen në Buletinin Zyrtar të Urdhrit/Urdhrave.

KREU V

BUXHETI DHE PRONËSIA

Neni 13 – Financimi Urdhrrat Profesionale janë ente jo buxhetor me burime nga tarifa, projekte, donacione dhe sponsorizime.

1. Burimet financiare sigurohen nga:

- o Tarifat e shërbimeve.
 - o Donacionet dhe sponsorizimet e ligjshme.
2. Menaxhimi financiar bëhet sipas parimeve të transparencës dhe kontrollit të brendshëm, në përputhje me legjislacionin financiar në fuqi.

Neni 14 – Pronësia e patjetërsueshme

1. Pasuria e çdo Urdhri është **publike** dhe administrohet vetëm për qëllime institucionale.
2. Pasuria nuk mund të pretendohet, shpërndahet ose privatizohet nga anëtarët individualë.
3. Çdo përdorim i pasurisë bëhet sipas Statutit dhe rregulloreve të brendshme.
4. Ne këto kushte edhe *“Shërbimi i Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike”*, është identitet dhe projekt publike, çka do të thotë që çdo veprimtari financiare dhe pronësie do të ti referohet parimeve të këtij Kreu

KREU VI

TARIFAT E SHËRBIMIT

Neni 15 – Tarifat e Regjistrimit dhe Shërbimeve

1. Për kryerjen e regjistrimit në **Regjistrin Për Shërbimin e Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike**, çdo subjekt që certifikohet në veprimtarinë detyrohet të paguajë një **tarifë shërbimi** të miratuar nga Asambleja Kombëtare e Urdhrit të Inxhinierëve, si edhe apo (nga çdo urdhërim profesional përkatës në momentin e bërjes aktiv).
2. Tarifat ndahen në:
 - o Tarifa e regjistrimit fillestar.
 - o Tarifa e rinovimit periodik të regjistrimit.
 - o Tarifa për shërbime shtesë (vërtetime, kopje certifikatash, procedura të njohjes ndërkombëtare).
3. Tarifat caktohen mbi bazën e **kostove administrative dhe mirëmbajtjes së regjistrit elektronik**, duke respektuar parimet e transparencës, proporcionalitetit dhe destinacionit të qartë të të ardhurave.
4. Urdhri përcakton edhe çmimin minimal të çdo shërbimi të kryer për veprimtarinë e ekspertimit nga subjektet e certikuara, në funksion të përllogaritjes së kostos minimale të shërbimit. Ky çmimi konsiderohet çmimi minimal reference.
5. Tarifat dhe Çmimet miratohen nga **Asambleja Kombëtare e Urdhrit/Urdhrit profesional përkatës** dhe hyjnë në fuqi pas botimit në Buletinin Zyrtar.

Neni 16 – Delegimi i Përkohshëm i Kompetencës për Tarifat dhe Çmimet

1. Deri në miratimin e një **metodologjie të plotë** për përcaktimin e tarifave sipas parimeve të transparencës, proporcionalitetit dhe destinacionit të qartë të të ardhurave, kompetenca për vendosjen e tarifave të shërbimit i delegohet **Kryesisë së Urdhrit të Inxhinierëve**.
2. Kryesia ka detyrimin që:

- o Të publikojë vendimet mbi tarifat në faqen zyrtare të Urdhrit.
 - o Të justifikojë tarifat mbi bazën e kostove reale administrative dhe shërbimeve të ofruara, si edhe te çmimeve minimale te shërbimeve te ekspertimit.
 - o Të raportojë periodikisht para Asamblesë Kombëtare mbi përdorimin e të ardhurave.
3. Vendimet e Kryesisë për tarifat kanë fuqi të përkohshme dhe mbeten në fuqi deri në miratimin e metodologjisë përfundimtare nga Asambleja Kombëtare.

KREU VII

LIGJSHMËRIA DHE HYRJA NË FUQI

Neni 17 – Miratimi dhe Hyrja në Fuqi

1. Kjo rregullore miratohet nga **Asambleja Kombëtare e Urdhrit të Inxhinierëve**, me shumicë të cilësuar të anëtarëve.
2. Çdo ndryshim në rregullore bëhet me propozim të Kryesisë dhe miratohet sipas procedurave statutore.
3. Rregullorja hy në fuqi pas **botimit në Buletinin Zyrtar të Urdhrit** dhe është e detyrueshme për të gjithë anëtarët te cilët do te kryejnë shërbimin e vlerësimit dhe ekspertizës teknike (EKSPERTI).

MANUALI I CILËSISË

Për certifikimin e veprimtarisë ekspert-subjekt të ekspertëve dhe vlerësuesve teknikë me titullin “inxhinier të profesionit të zgjedhur prej tyre ” ISO/IEC 17020

KREU I – QËLLIMI, OBJEKTIVI DHE PARIMET E ZBATIMIT

Neni 1 – Qëllimi i Manualit

Ky manual është hartuar si një instrument praktik për zbatimin e Rregullores për Shërbimin e Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike, në referim të Aktit të Krijimit të Urdhrit të Inxhinierëve të Republikës së Shqipërisë. Ai synon të përkthejë dispozitat normative në udhëzime konkrete për veprim, duke mbështetur të gjitha hallkat e përfshira në ofrimin, mbikëqyrjen dhe vlerësimin e shërbimeve teknike.

Manuali është i detyrueshëm për:

- Ekspertët dhe Vlerësues Teknikë të Certifikuar
- Trupat e certifikimit për ekspertizë
- Administratën e Urdhrit
- Komisionin e Ankimit të Shërbimit Profesional
- Institucionet publike që bashkëpunojnë me Urdhrin

Forma tabelore Qëllimi i Manualit

Elementi	Përshkrimi
Qëllimi	Manuali është hartuar si instrument praktik për zbatimin e Rregullores për Shërbimin e Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike, në referim të Aktit të Krijimit të Urdhrit të Inxhinierëve të Republikës së Shqipërisë.
Objektivi	Përkthimi i dispozitave normative në udhëzime konkrete për veprim, duke mbështetur të gjitha hallkat e përfshira në ofrimin, mbikëqyrjen dhe vlerësimin e shërbimeve teknike.
Detyrueshmëria	Manuali është i detyrueshëm për aktorët e përfshirë në procesin e ekspertizës teknike.
Subjektet që e zbatojnë	- Ekspertët dhe Vlerësues Teknikë të Certifikuar - Trupat e certifikimit për ekspertizë - Administrata e Urdhrit - Komisioni i Ankimit të Shërbimit Profesional - Institucionet publike që bashkëpunojnë me Urdhrin

Neni 2 – Objektivat kryesore

Manuali synon të realizojë objektivat e mëposhtme:

1. **Sigurimi i cilësisë dhe besueshmërisë së ekspertizës teknike**
 - o Përmes standardizimit të procedurave dhe formateve të raportimit
2. **Harmonizimi me standardet kombëtare dhe ndërkombëtare**
 - o Duke zbatuar ISO/IEC, Eurocodes dhe direktivat e BE-së; *ISO/IEC 17020 është një standard ndërkombëtar që përcakton kërkesat për trupat inspektues, duke siguruar që inspektimet të jenë të besueshme, të paanshme dhe të kryhen sipas praktikave të njohura globalisht. Ai përdoret gjerësisht për certifikimin/akreditimin e organizatave që kryejnë inspektime mbi produkte, procese, instalime dhe shërbime.*
3. **Mbështetja e vendimmarrjes profesionale dhe administrative**
 - o Si mjet referimi për Komisionin e Ankimit dhe organet vendimmarrëse
4. **Promovimi i transparencës dhe përgjegjshmërisë**
 - o Në raport me publikun, institucionet dhe vetë komunitetin profesional

Forma Tabelore Objektivat Kryesore të Manualit

Nr.	Objektivi Kryesor	Përshkrimi
1	Sigurimi i cilësisë dhe besueshmërisë së ekspertizës teknike	Përmes standardizimit të procedurave dhe formateve të raportimit, duke garantuar konsistencë dhe profesionalizëm.
2	Harmonizimi me standardet kombëtare dhe ndërkombëtare	Zbatimi i ISO/IEC, Eurocodes dhe direktivave të BE-së. ISO/IEC 17020 përcakton kërkesat për trupat inspektues, duke siguruar inspektime të besueshme, të paanshme dhe të njohura globalisht; përdoret për certifikimin/akreditimin e organizatave që kryejnë inspektime mbi produkte, procese, instalime dhe shërbime.
3	Mbështetja e vendimmarrjes profesionale dhe administrative	Manuali shërben si mjet referimi për Komisionin e Ankimit dhe organet vendimmarrëse, duke ofruar bazë të qartë për vendime të drejta.
4	Promovimi i transparencës dhe përgjegjshmërisë	Siguron raportim të hapur dhe të përgjegjshëm ndaj publikut, institucioneve dhe komunitetit profesional.

Neni 3 – Parimet udhëzuese të zbatimit

Zbatimi i manualit bazohet në parimet themelore të mëposhtme:

- **Ligjshmëri** – çdo veprim duhet të jetë në përputhje me legjislacionin në fuqi
- **Pavarësi profesionale** – ekspertët veprojnë pa ndikim të jashtëm
- **Integritet teknik** – raportet duhet të jenë të sakta, të verifikueshme dhe të paanshme

- **Interes publik** – shërbimi teknik duhet të mbrojë sigurinë, shëndetin dhe mirëqenien e qytetarëve
- **Vetë-rregullim dhe përgjegjësi institucionale** – Urdhri garanton kontrollin dhe cilësinë përmes mekanizmave të brendshëm

Parimet udhëzuese të zbatimit

Parimi	Përshkrimi
Ligjshmëri	Çdo veprim duhet të jetë në përputhje me legjislacionin në fuqi.
Pavarësi profesionale	Ekspertët veprojnë pa ndikim të jashtëm, duke ruajtur objektivitetin.
Integritet teknik	Raportet duhet të jenë të sakta, të verifikueshme dhe të paanshme.
Interes publik	Shërbimi teknik duhet të mbrojë sigurinë, shëndetin dhe mirëqenien e qytetarëve.
Vetë-rregullim dhe përgjegjësi institucionale	Urdhri garanton kontrollin dhe cilësinë përmes mekanizmave të brendshëm.

KREU II – PËRKUFIZIME DHE TERMINOLOGJI

Neni 4 – Qëllimi i kapitullit

Ky kapitull ka për qëllim të sqarojë termat dhe konceptet kyçe që përdoren në rregullore dhe në praktikën e ekspertizës teknike, duke garantuar kuptim të unifikuar për të gjithë aktorët e përfshirë. Përdorimi i saktë i terminologjisë është themelor për cilësinë, transparencën dhe zbatimin e drejtë të procedurave.

Neni 5 – Termat dhe përkufizimet

1. **Ekspertizë dhe Vlerësim Teknike** Vlerësim profesional i një situate, objekti, dokumenti apo procesi teknik, i kryer nga një ekspert i certifikuar, me qëllim nxjerrjen e një raporti të argumentuar dhe të dokumentuar.
2. **Vlerësim kompleks** Shërbim teknik që përfshin më shumë se një disiplinë profesionale, ose kërkon bashkëpunim ndërdisiplinor për të analizuar, projektuar apo verifikuar një çështje të caktuar.
3. **Trup teknik** Njësi institucionale ose grup ekspertësh të certifikuar për të kryer ekspertizë dhe vlerësime teknike sipas standardeve të përcaktuara, .
4. **Certifikim i Veprimtarisë** Procesi i njohjes formale të aftësive dhe kompetencave të një eksperti/subjekti, i kryer nga Urdhri, në bazë të kriterëve të përcaktuara në rregullore, (i vete punësuar si edhe me te punësuar)

5. **Certifikimi** Njohja zyrtare e një trupi teknik si i aftë për të kryer ekspertiza, në përputhje me standardet ISO/IEC dhe me procedurat e Urdhrit.
6. **Certifikim Trupave Teknike** Njësia institucionale me grup ekspertesh të fushave të ndryshme të disiplinave përkatëse, që kryejnë veprimtarisë e ekspertizës dhe vlerësimit teknike në një subjekt të vetëm (te punësuar).
7. **Certifikim i Kontratës së Bashkimit të Përkohshëm** Njësi institucionale me grup ekspertesh/subjektesh të fushave të ndryshme, që do të kryejnë një vlerësim kompleks në vijim të një kontrate shërbimi.
8. **Raport teknik** Dokumenti përfundimtar i ekspertizës, që përmban analizën, metodologjinë, rezultatet dhe konkluzionet e ekspertit, i firmosur dhe i arkivuar sipas rregullave.
9. **Komision Ankimi** Organ kolegjal i Urdhrit, i ngarkuar me shqyrtimin e ankesave ndaj shërbimeve të ekspertizës, me kompetencë për të nxjerrë akte administrative me fuqi ekzekutive.
10. **Titull ekzekutiv** Vendim i formës së prerë i një organi publik, që përmban detyrime të qarta dhe mund të ekzekutohet përmes Shërbimit të Përmbarimit Gjyqësor, sipas nenit 510 të Kodit të Procedurës Civile. *Referencë: Jurisprudenca e Gjykatës së Lartë e Republikës së Shqipërisë.*
11. **Regjistër Kombëtar i Ekspertëve** Databazë zyrtare e Urdhrit, ku regjistrohen të gjithë ekspertët e certifikuar, me profilin profesional, statusin dhe historikun e shërbimeve.
12. **Buletini Zyrtar i Urdhrit** Publikim periodik i Urdhrit, ku shpallen vendimet, aktet administrative, certifikimet, akreditimet dhe raportet e monitorimit.

KREU III – PROCEDURA E CERTIFIKIMIT TË TRUPAVE TEKNIKË

Neni 6 – Qëllimi i kapitullit

Ky kapitull përshkruan hapat, kriteret dhe dokumentacionin e nevojshëm për certifikimin e trupave teknikë që ofrojnë shërbime të ekspertizës dhe vlerësimit në *“Shërbimin e Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike”*. Certifikimi është procesi përmes të cilit Urdhri Profesional Përkatës do të njehe zyrtarisht kompetencën teknike dhe organizative të një subjekti/eksperti për të kryer ekspertiza në përputhje me standardet kombëtare dhe ndërkombëtare.

Neni 7 – Kriteret e akreditimit

Trupat teknikë duhet të përmbushin këto kriteret:

1. **Kapacitet profesional**
 - o Të kenë staf të certifikuar nga Urdhri Profesional Përkatës;
 - o Të demonstrojnë përvojë të dokumentuar në fushën përkatëse;
2. **Kapacitet organizativ**
 - o Strukturë funksionale të përcaktuar
 - o Procedura të brendshme për kontrollin e cilësisë

3. Pajisje dhe infrastrukturë

- o Mjete teknike të përshtatshme për fushën e ekspertizës
- o Ambient pune që përmbush kërkesat e sigurisë dhe ergonomisë

4. Përputhje me standardet ndërkombëtare

- o ISO/IEC 17020 për trupat inspektuese
- o ISO/IEC 17025 për laboratorët teknikë
- o ISO/IEC 17024 për certifikimin e personelit

Neni 8 – Dokumentacioni i aplikimit

Trupi teknik si edhe subjekti njëkohësit, që kërkon Certifikimin duhet të paraqesë dhe të publikojë qartësisht;

- Kërkesë zyrtare me të dhënat e subjektit; ^{Aneks}
- Strukturën organizative dhe CV-të e stafit teknik; ^{Aneks}
- Raporte të mëparshme të ekspertizës (*nëse ka deklaram*)
- Certifikata të trajnimeve dhe pajisjeve
- Deklaratë për përputhje me standardet ISO/IEC; ^{Aneks}

Neni 9 – Procesi i shqyrtimit dhe vendimmarrjes

1. Aplikimi shqyrtohet nga Njësia e Vlerësimit dhe Certifikim pranë Urdhrit Profesional Përkatës, si edhe ose pranë Urdhrit të Inxhinierive.
2. Kryhet verifikimi dokumentar dhe inspektim në terren nëse është e nevojshme.
3. Njësia harton raport vlerësimi dhe e paraqet në Kryesi.
4. Kryesia për hartimin e projekt vendimit si edhe me dokumentacioni përkatës thëret Komisioni *“Trupat e Certifikimit të Eksperteve”*, nga lista e eksperteve të certifikuar (*ne vijim të parimit të vete rregullimit*). Komisioni mere vendimin përkatës;
5. Vendimi për Certifikim publikohet në Buletinin Zyrtar dhe regjistrohet në Regjistrin Kombëtar të Trupave Teknikë.

Neni 10 – Vlefshmëria dhe rinovimi

- Certifikimi është i vlefshëm për një periudhë 3-vjeçare.
- Rinovimi kërkon rivlerësim teknik dhe dokumentar.
- Kontrata e Bashkimit të Përkohshëm, që certifikohet si veprimi juridik, do të ketë afatin e përcaktuar si në kontratën e shërbimit.
- Urdhri mund të pezullojë ose revokojë certifikimin në rast shkeljesh të rënda.

Neni	Përmbajtja	Detaje / Afate
Neni 7 – Kriteret e akreditimit	- Kapacitet profesional: staf i certifikuar, përvojë e dokumentuar. - Kapacitet organizativ: strukturë funksionale, procedura të brendshme për cilësinë. - Pajisje dhe infrastrukturë: mjete teknike, ambiente pune të sigurta dhe ergonomike. - Përputhje me standardet ndërkombëtare: ISO/IEC 17020, 17025, 17024.	Kriteret janë të vazhdueshme, verifikohen në çdo aplikim dhe rinovim.
Neni 8 – Dokumentacioni i aplikimit	- Kërkesë zyrtare me të dhënat e subjektit (Aneks). - Strukturë organizative dhe CV-të e stafit teknik (Aneks). - Raporte të mëparshme të ekspertizës (nëse ka). - Certifikata trajnimesh dhe pajisjesh. - Deklaratë për përputhje me ISO/IEC (Aneks).	Dokumentacioni dorëzohet në momentin e aplikimit.
Neni 9 – Procesi i shqyrtimit dhe vendimmarrjes	1. Aplikimi shqyrtohet nga Njësia e Vlerësimit dhe Certifikimit. 2. Kryhet verifikim dokumentar dhe inspektim në terren (nëse nevojitet). 3. Njësia harton raport vlerësimi dhe e paraqet në Kryesi. 4. Kryesia thërret Komisionin “Trupat e Certifikimit të Eksperteve” për vendim. 5. Vendimi publikohet në Buletinin Zyrtar dhe regjistrohet në Regjistrin Kombëtar.	Procesi duhet të përfundojë brenda afateve statutores (zakonisht 30 ditë nga dorëzimi i aplikimit).
Neni 10 – Vlefshmëria dhe rinovimi	- Certifikimi është i vlefshëm për 3 vite. - Rinovimi kërkon rivlerësim teknik dhe dokumentar. - Kontrata e Bashkimit të Përkohshëm ka afat sipas kontratës së shërbimit. - Urdhri mund të pezullojë ose revokojë certifikimin në rast shkeljesh të rënda.	- Afat vlefshmërie: 3 vite. - Rinovim: në fund të periudhës 3-vjeçare. - Kontrata e Bashkimit të Përkohshëm: afat sipas kontratës.

KREU IV – CERTIFIKIMI I EKSPERTËVE

Neni 11 – Qëllimi i kapitullit

Ky kapitull përshkruan procedurën e certifikimit të ekspertëve teknikë që ofrojnë shërbime të vlerësimit dhe ekspertizës të regjistruar paraprakisht në Urdhrin e Inxhinierëve, apo në Urdhrin Profesional Përkatës. Certifikimi është një proces formal përmes të cilit Urdhri njeh kompetencën profesionale të individëve, duke garantuar cilësinë, besueshmërinë dhe përputhshmërinë me standardet kombëtare dhe ndërkombëtare.

Neni 12 – Kriteret për certifikim

Për t'u certifikuar si ekspert dhe vlerësues teknik, aplikanti duhet të përmbushë këto kriteret:

1. Kualifikim akademik

- o Te jete pajisur me Titullin e Profesionit të zgjedhur prej tij.
- o Te jete i regjistruar në Urdhrin e Inxhinierëve,
- o Te jete aktiv dhe te jete i punësuar në subjektin përkatës me statusin i vetëpunësuar ose i punësuar në një të vetëpunësuar.

2. Përvojë profesionale

- o Minimumi 10 vite përvojë e dokumentuar në fushën e veprimtarisë së disiplinës profesionale të tij, për kryer shërbimit të ekspertizës dhe të vlerësimit.
- o Deklarimi të Referencave nga projekte të mëparshme ose institucione bashkëpunuese, të pasqyruara në CV për herë të parë.

3. Trajnime dhe zhvillim profesional

- o Pjesëmarrje në trajnime të njohura nga Urdhri
- o Njohuri mbi standardet ISO/IEC dhe Eurocodes

4. Integritet dhe etikë profesionale

- o Pa masa disiplinore të mëparshme
- o Deklaratë e nënshkruar për respektimin e Kodit Etik dhe Deontologjisë së Urdhrit

Neni 13 – Procedura e aplikimit

Aplikanti duhet të paraqesë:

- Formularin e aplikimit të plotësuar
- Kopje të certifikatave të trajnimeve jashtë urdhrit
- CV të detajuar me përvojën profesionale jashtë urdhrit
- Referenca teknike dhe rekomandime
- Deklaratë për përputhje me standardet dhe etikën

Neni 14 – Procesi i vlerësimit dhe vendimmarrjes

1. Njësia e Certifikimit pranë Urdhrit Profesional Përkatës shqyrton dokumentacionin.

2. Kryhet intervistë teknike dhe/ose provim profesional sipas disiplinës.
3. Njësia harton raport vlerësimi dhe e paraqet për miratim në Kryesi.
4. Kryesia për hartimin e projekt vendimit si edhe me dokumentacioni përkatës theret *Komisioni "Trupat e Certifikimit të Eksperteve"*, nga lista e eksperteve të certifikuar (në vijim të parimit të vetë rregullimit),
5. Komisioni mere vendimin përkatës;
6. Vendimi për certifikim publikohet në Buletinin Zyrtar dhe eksperti regjistrohet në Regjistrin Kombëtar të Ekspertëve.

Neni 15 – Vlefshmëria dhe rinovimi

- Certifikimi është i vlefshëm për 3 vjet.
- Rinovimi kërkon dokumentim të zhvillimit profesional dhe vlerësim të performancës.
- Urdhri mund të pezullojë ose revokojë certifikimin në rast shkeljesh të rënda.

CERTIFIKIMI I EKSPERTËVE

Neni	Përmbajtja	Detaje / Afate
Neni 12 – Kriteret për certifikim	- Kualifikim akademik: titull profesional, regjistrim në Urdhrin e Inxhinierëve, status aktiv. - Përvojë profesionale: minimumi 10 vite përvojë e dokumentuar, referenca nga projekte/institucione. - Trajnime dhe zhvillim profesional: pjesëmarrje në trajnime të njohura, njohuri mbi ISO/IEC dhe Eurocodes. - Integritet dhe etikë profesionale: pa masa disiplinore, deklaratë për respektimin e Kodit Etik.	Kriteret verifikohen në momentin e aplikimit dhe në çdo rinovim.
Neni 13 – Procedura e aplikimit	Dokumentacioni i nevojshëm: - Formular aplikimi i plotësuar - Kopje certifikatash trajnimesh - CV e detajuar - Referenca teknike dhe rekomandime - Deklaratë për përputhje me standardet dhe etikën	Dokumentacioni dorëzohet në momentin e aplikimit.
Neni 14 – Procesi i vlerësimit dhe vendimmarrjes	1. Njësia e Certifikimit shqyrton dokumentacionin. 2. Kryhet intervistë teknike dhe/ose provim profesional. 3. Njësia harton raport vlerësimi dhe e paraqet në Kryesi.	Procesi duhet të përfundojë brenda 30 ditëve nga dorëzimi i aplikimit.

	4. Kryesia thërret Komisionin “Trupat e Certifikimit të Eksperteve”. 5. Komisioni merr vendimin përkatës. 6. Vendimi publikohet në Buletin Zyrtar dhe eksperti regjistrohet në Regjistrin Kombëtar.	
Neni 15 – Vlefshmëria dhe rinovimi	- Certifikimi është i vlefshëm për 3 vite . - Rinovimi kërkon dokumentim të zhvillimit profesional dhe vlerësim të performancës. - Urdhri mund të pezullojë ose revokojë certifikimin në rast shkeljesh të rënda.	- Afat vlefshmërie: 3 vite . - Rinovim: në fund të periudhës 3-vjeçare.

KREU V – KRYERJA E EKSPERTIZËS TEKNIKE

Neni 16 – Qëllimi i kapitullit

Ky kapitull përshkruan mënyrën e organizimit, realizimit dhe dokumentimit të ekspertizës dhe vlerësimit teknike nga ekspertët e certifikuar dhe trupat e certifikuara. Ai synon të sigurojë që çdo ekspertizë të kryhet në përputhje me standardet profesionale, me objektivitet dhe me dokumentim të plotë, duke garantuar besueshmëri dhe vlerë ligjore.

Neni 17 – Parimet e kryerjes së ekspertizës

Ekspertiza dhe Vlerësimi Teknikë duhet të realizohet mbi bazën e këtyre parimeve:

- Objektivitet dhe paanshmëri
- Përputhje me standardet teknike dhe ligjore
- Dokumentim i plotë dhe i verifikueshëm
- Respektim i afateve dhe procedurave të Urdhrit
- Ruajtje e konfidencialitetit dhe të dhënave teknike

Neni 18 – Hapat e realizimit të ekspertizës

- 1. Pranimi i kërkesës**
 - o Eksperti ose trupi teknik merr kërkesën zyrtare për ekspertizë
 - o Verifikon objektin, qëllimin dhe dokumentacionin shoqërues
- 2. Planifikimi i punës**
 - o Hartohet një plan pune me afate, metodologji dhe burime teknike
 - o Njoftohen palët për përfshirje në proces
- 3. Mbledhja e të dhënave**
 - o Kryhen inspektive në terren, matje, analiza dokumentare
 - o Përdoren pajisje të kalibruara dhe metoda të standardizuara
- 4. Analiza teknike**

- o Aplikohet metodologjia përkatëse sipas disiplinës ^{referenca manuale}
- o Referencë në Eurocodes, ISO/IEC, apo vendimeve unifikuese, udhëzime të Urdhrit

5. Hartimi i raportit teknik

- o Raporti përmban: hyrje, metodologji, gjetje, analiza, konkluzione
- o Firmoset nga eksperti dhe arkivohet sipas rregullave

6. Dorëzimi dhe publikimi

- o Raporti dorëzohet në format fizik dhe ose elektronik
- o Regjistrohet në Regjistrin Kombëtar dhe, nëse kërkohet, publikohet në Buletinin Zyrtar

Neni 19 – Formati i raportit teknik

Raporti duhet të përmbajë: ^{Aneks}

Titullin dhe referencën e ekspertizës. Të dhënat e ekspertit dhe trupit teknik. Përshkrimin e objektit dhe qëllimit të ekspertizës. Metodologjinë e përdorur. Gjetjet dhe analizat teknike. Konkluzionet dhe rekomandimet. Firmën, datën dhe vulën e certifikimit. Referenca përkatëse.

Kryerja e Ekspertizës Teknike

Neni	Përmbajtja	Detaje / Afate sipas Kodit të Procedurave Administrative
Neni 17 – Parimet e kryerjes së ekspertizës	- Objektivitet dhe paanshmëri - Përputhje me standardet teknike dhe ligjore - Dokumentim i plotë dhe i verifikueshëm - Respektim i afateve dhe procedurave të Urdhrit - Ruajtje e konfidencialitetit dhe të dhënave teknike	Parimet janë të vazhdueshme dhe zbatohen gjatë gjithë procesit.
Neni 18 – Hapat e realizimit të ekspertizës	1. Pranimi i kërkesës: Eksperti merr kërkesën zyrtare dhe verifikon dokumentacionin. 2. Planifikimi i punës: Hartohet plan pune me afate dhe metodologji, njoftohen palët. 3. Mbledhja e të dhënave: Inspektime, matje, analiza dokumentare me pajisje të kalibruara. 4. Analiza teknike: Aplikim metodologjie sipas disiplinës, referencë në Eurocodes, ISO/IEC, udhëzime të Urdhrit. 5. Hartimi i raportit teknik: Raporti përmban hyrje, metodologji, gjetje, analiza, konkluzione; firmoset dhe arkivohet.	- Pranimi i kërkesës: brenda 10 ditëve nga dorëzimi (neni 54 i Kodit të Procedurave Administrative). - Planifikimi i punës: brenda 15 ditëve nga pranimi i kërkesës. - Mbledhja e të dhënave: afati përcaktohet në planin e punës, por jo më shumë se 30 ditë. - Analiza teknike: brenda afatit të mbledhjes së të dhënave. - Hartimi i raportit teknik: brenda 15 ditëve nga

	6. Dorëzimi dhe publikimi: Raporti dorëzohet fizikisht/elektronikisht, regjistrohet në Regjistrin Kombëtar dhe publikohet në Buletin Zyrtar (nëse kërkohet).	përfundimi i analizës. - Dorëzimi dhe publikimi: raporti dorëzohet menjëherë pas hartimit dhe publikohet sipas procedurës administrative.
--	---	---

 Kjo tabelë e lidh **hapat e ekspertizës teknike me afatet kohore të përcaktuara në Kodin e Procedurave Administrative**, duke e bërë procesin më të qartë, të kontrollueshëm dhe të detyrueshëm ligjërish, këto afate nuk duhen te tejkalohen.

KREU VI – ANKIMI I SHËRBIMIT DHE GJYKIMI PROFESIONAL

Neni 20 – Qëllimi i kapitullit

Ky kapitull përshkruan mekanizmin e ankimimit ndaj shërbimeve të ekspertizës teknike dhe procedurën e gjyqimit profesional nga Komisioni i Ankimit pranë Urdhrit të Inxhinierëve, si edhe ose pranë urdhrit profesional përkatës. Ai synon të garantojë të drejtën për mbrojtje profesionale, transparencë në vendimmarrje dhe zgjidhje të paanshme të mosmarrëveshjeve teknike.

Neni 21 – E drejta për ankim

Të drejtën për të paraqitur ankim e kanë:

- Personat fizikë ose juridikë që kanë porositur ose përfituar nga ekspertiza
- Ekspertët që kanë kryer shërbimin dhe te kontestojnë vlerësimin
- Institucionet publike që kanë interes ligjor në objektin e ekspertizës

Ankimi mund të bëhet për:

- Cilësinë teknike të raportit
- Paanshmërinë e ekspertit
- Procedurën e ndjekur
- Mospërputhje me standardet e rregulloret

Neni 22 – Paraqitja e ankesës

1. Ankimi paraqitet me shkrim pranë Komisionit të Ankimit brenda 30 ditëve nga dorëzimi i raportit teknik.
2. Duhet të përmbajë:
 - o Të dhënat e ankuesit
 - o Objektin e ekspertizës
 - o Shkakun e ankesës

- o Dokumentacionin mbështetës
- 3. Urdhri vlerëson pranueshmërinë formale të ankesës dhe e regjistron në sistemin e brendshëm.

Neni 23 – Përbërja dhe funksionimi i Komisionit të Ankimit

5. Komisioni përbëhet nga 5 anëtarë:
 - o 1 përfaqësues i Asamblesë Kombëtare
 - o 1 përfaqësues i Kryesisë së Urdhrit
 - o 1 përfaqësues nga stafi njësisë së certifikimit
 - o 2 ekspertë të jashtëm të profilit përkatës
6. Kryetari zgjidhet me short për çdo çështje.
7. Komisioni mblidhet brenda 15 ditëve nga pranimi i ankesës.
8. Vendimet merren me shumicë të thjeshtë dhe janë të formës së prerë.

Neni 24 – Procedura e shqyrtimit

4. Komisioni shqyrton dokumentacionin dhe dëgjon palët.
5. Mund të kërkojë mendim të pavarur ose opinion teknik shtesë.
6. Nëse konstatohet shkelje, mund të vendosë:
 - o Rishikim të raportit
 - o Ndërprerje të certifikimit

Neni 25 – Vendimi dhe pasojat

1. Vendimi i Komisionit është akt administrativ me fuqi ekzekutive.
2. Regjistrohet në Regjistrin Zyrtar dhe publikohet në Buletinin e Urdhrit.
3. Nëse nuk zbatohet brenda 30 ditëve, Urdhri, apo palët, mund të kërkojë nxjerrjen e urdhrit ekzekutiv, si edhe të kërkojë ekzekutimin përmes Shërbimit të Përmbarimit Gjyqësor.

KREU VI – Ankimi i Shërbimit dhe Gjykimi Profesional në formë tabelore, duke përfshirë edhe afatet kohore sipas **Kodit të Procedurave Administrative të Republikës së Shqipërisë (Ligji Nr. 44/2015)**:

ANKIMI I SHËRBIMIT DHE GJYKIMI PROFESIONAL

Neni	Përmbajtja	Detaje / Afate sipas Kodit të Procedurave Administrative
Neni 21 – E drejta për ankim	Të drejtën për ankim e kanë: - Personat fizikë/juridikë që kanë porositur ose përfutur nga ekspertiza - Ekspertët që kanë kryer shërbimin - Institucionet publike me interes ligjor. Ankimi mund të bëhet për cilësinë	E drejta për ankim është e garantuar nga neni 15 i Kodit të Procedurave Administrative (e drejta për t’u dëgjuar dhe për të kundërshtuar aktet administrative).

	teknike, paanshmërinë, procedurën e ndjekur, mospërputhje me standardet.	
Neni 22 – Paraqitja e ankesës	- Ankimi paraqitet me shkrim brenda 30 ditëve nga dorëzimi i raportit teknik. - Duhet të përmbajë: të dhënat e ankuesit, objektin e ekspertizës, shkakun e ankesës, dokumentacionin mbështetës. - Urdhri vlerëson pranueshmërinë formale dhe e regjistron.	Afati 30-ditor është në përputhje me nenin 135 të Kodit të Procedurave Administrative (afati për paraqitjen e ankesës kundër akteve administrative).
Neni 23 – Përbërja dhe funksionimi i Komisionit të Ankimit	- Komisioni ka 5 anëtarë: 1 nga Asambleja, 1 nga Kryesia, 1 nga njësia e certifikimit, 2 ekspertë të jashtëm. - Kryetari zgjidhet me short. - Komisioni mblidhet brenda 15 ditëve nga pranimi i ankesës. - Vendimet merren me shumicë të thjeshtë dhe janë të formës së prerë.	Afati 15-ditor është në përputhje me nenin 93 të Kodit të Procedurave Administrative (afati për shqyrtimin e kërkesave/ankesave).
Neni 24 – Procedura e shqyrtimit	- Komisioni shqyrton dokumentacionin dhe dëgjon palët. - Mund të kërkojë mendim të pavarur ose opinion teknik shtesë. - Në rast shkeljesh, vendos rishikim raporti ose ndërprerje certifikimi.	Procedura e shqyrtimit bazohet në nenin 96 të Kodit të Procedurave Administrative (detyrimi për të dëgjuar palët dhe për të shqyrtuar provat).
Neni 25 – Vendimi dhe pasojat	- Vendimi i Komisionit është akt administrativ me fuqi ekzekutive. - Regjistrohet në Regjistrin Zyrtar dhe publikohet në Buletinin e Urdhrit. - Nëse nuk zbatohet brenda 30 ditëve, Urdhri ose palët mund të kërkojnë urdhër ekzekutiv dhe ekzekutim përmes Shërbimit të Përmbarimit Gjyqësor.	Afati 30-ditor është në përputhje me nenin 120 të Kodit të Procedurave Administrative (detyrimi për zbatimin e vendimeve administrative).

 Kjo tabelë e bën kapitullin më të qartë, duke lidhur **hapat e ankimit dhe gjykimit profesional me afatet dhe dispozitat e Kodit të Procedurave Administrative në RSH.**

KREU VII – FUQIA EKZEKUTIVE E VENDIMEVE

Neni 26 – Qëllimi i kapitullit

Ky kapitull përshkruan mënyrën se si vendimet e Komisionit të Ankimit të Urdhrit në cilësinë me statusin e Entit Publike, marrin fuqi ekzekutive dhe ekzekutohen përmes mekanizmave ligjorë. Ai synon të sigurojë zbatimin efektiv të vendimeve, mbrojtjen e të drejtave të palëve dhe forcimin e autoritetit institucional të Urdhrit.

Neni 27 – Titulli ekzekutiv

1. Vendimet e Komisionit të Ankimit, të nxjerra në përputhje me rregulloren dhe këtë manual, përbëjnë **akte administrative të formës së prerë** dhe kanë **fuqi ekzekutive**.
2. Këto vendime regjistrohen në **Regjistrin Zyrtar të Vendimeve** dhe publikohen në **Buletinin e Njoftimeve Zyrtare të Urdhrit**.
3. Nëse vendimi nuk zbatohet brenda 30 ditëve nga hyrja në fuqi, pala përfituese, eksperti ose vetë Urdhri mund të kërkojë **nxjerrjen e urdhrit ekzekutiv** për zbatimin e tij.

Neni 28 – Mbështetja ligjore

1. Ekzekutimi i vendimeve bëhet nga **Shërbimi i Përmbarimit Gjyqësor**, në përputhje me **nenin 510 të Kodit të Procedurës Civile**.
2. Ky parim mbështetet në jurisprudencën e **Gjykatës së Lartë të Republikës së Shqipërisë**, e cila ka konfirmuar se: *“Vendimet e organeve kolegjiale të Enteve Publike, të cilat janë të formës së prerë dhe përmbajnë detyrime të qarta për palët, përbëjnë tituj ekzekutiv sipas nenit 510 të Kodit të Procedurës Civile.”*
3. Urdhri nuk ka detyrim parapagimi për ekzekutimin e vendimeve të veta, vepron si autoritet publik.

Neni 29 – Modelet dhe procedura e ekzekutimit

1. Urdhri përgatit **Dosjen e urdhrit ekzekutiv**, të cilin e dorëzon pranë Shërbimit të Përmbarimit.
2. Dosja e ekzekutimit përmban:
 - Vendimin e Komisionit të Ankimit
 - Procesverbalin e njoftimit të palëve
 - Regjistrimin në Buletinin Zyrtar
 - Kërkesën për ekzekutim të detyrueshëm
3. Përmbaruesi gjyqësor vepron sipas procedurës civile dhe njofton Urdhrin për ecurinë e zbatimit.

KREU VII – Fuqia Ekzekutive e Vendimeve në formë tabelore, duke përfshirë edhe afatet kohore sipas **Kodit të Procedurës Civile (neni 510)** dhe **Kodit të Procedurave Administrative (Ligji Nr. 44/2015)**:

FUQIA EKZEKUTIVE E VENDIMEVE

Neni	Përmbajtja	Detaje / Afate sipas Kodit
Neni 27 – Titulli ekzekutiv	- Vendimet e Komisionit të Ankimit janë akte administrative të formës së prerë dhe kanë fuqi ekzekutive. - Regjistrohen në Regjistrin Zyrtar dhe publikohen në Buletinin e Urdhrit. - Nëse nuk zbatohen brenda 30 ditëve, pala përfituese, eksperti ose Urdhri mund të kërkojë urdhër ekzekutiv.	Afat 30 ditë për zbatimin e vendimit (neni 120 i Kodit të Procedurave Administrative).
Neni 28 – Mbështetja ligjore	- Ekzekutimi bëhet nga Shërbimi i Përmbarrimit Gjyqësor sipas nenit 510 të Kodit të Procedurës Civile. - Jurisprudenca e Gjykatës së Lartë konfirmon se vendimet e organeve kolegjiale të enteve publike janë tituj ekzekutiv. - Urdhri vepron si autoritet publik pa detyrim parapagimi.	Ekzekutimi është i menjëhershëm pas kërkesës për urdhër ekzekutiv.
Neni 29 – Modelet dhe procedura e ekzekutimit	- Urdhri përgatit Dosjen e urdhrit ekzekutiv dhe e dorëzon pranë Përmbarrimit. - Dosja përmban: vendimin e Komisionit, procesverbalin e njoftimit, regjistrimin në Buletinin Zyrtar, kërkesën për ekzekutim. - Përmbarruesi gjyqësor vepron sipas procedurës civile dhe njofton Urdhrin për ecurinë.	- Afat për dorëzimin e dosjes: menjëherë pas mbarimit të afatit 30-ditor të zbatimit vullnetar. - Afat për veprimet e përmbarruesit: sipas Kodit të Procedurës Civile, veprimet fillojnë menjëherë pas pranimit të dosjes.

Referenca ligjore kryesore:

- **Kodi i Procedurës Civile, neni 510** – Vendimet e organeve kolegjiale të enteve publike janë tituj ekzekutiv.
- **Kodi i Procedurave Administrative, nenet 93, 120, 135** – Afatet për shqyrtimin e ankesave, zbatimin e vendimeve dhe paraqitjen e ankesave.

Kjo tabelë e bën të qartë **procesin e ekzekutimit të vendimeve**, duke lidhur hapat me **afatet ligjore të detyrueshme**.

KREU VIII – MONITORIMI, KONTROLLI DHE DISIPLINIMI

Neni 30 – Qëllimi i kapitullit

Ky kapitull përshkruan mekanizmat e monitorimit dhe kontrollit të cilësisë së shërbimeve të ekspertizës teknike, si dhe procedurat për trajtimin e shkeljeve dhe masat disiplinore që mund të ndërmerren nga Urdhri i Inxhinierëve, si edhe apo nga Çdo Urdhërim i disiplinës përkatëse. Ai synon të garantojë integritetin profesional, përputhjen me rregulloren dhe mbrojtjen e interesit publik.

Neni 31 – Monitorimi teknik

4. Urdhri/Urdhrat kryejnë monitorime periodike të trupave të certifikuara dhe ekspertëve të certifikuar.
5. Monitorimi përfshin:
 - o Verifikimin e dokumentacionit teknik
 - o Inspektime në terren
 - o Vlerësim të raportit të ekspertizës
 - o Intervistim të palëve përfituese
6. Frekuenca e monitorimit përcaktohet sipas riskut teknik, historikut të shërbimeve dhe rekomandimeve të Komisionit të Ankimit.

Neni 32 – Kontrolli i cilësisë

1. Njësia e Monitorimit Teknik harton raporte vlerësimi për çdo subjekt të kontrolluar dhe e paraqet për miratim në Komisionin “Trupat e Certifikimit të Ekspertëve”.
2. Raporti përmban:
 - o Gjetjet teknike
 - o Mospërputhjet me rregulloren
 - o Rekomandimet për përmirësim
 - o Propozime për masa disiplinore (nëse ka)
3. Raportet regjistrohen në sistemin e brendshëm dhe, në rast shkeljesh të rënda, publikohen në Buletinin Zyrtar.

Neni 33 – Masat disiplinore

Në rast shkeljesh të rregullores nga Eksperti, Komisioni “Trupa e Certifikimit të Ekspertëve”, mund të ndërmarrë këto masa:

- Paralajmërim me shkrim
- Pezullim të përkohshëm të certifikimit dhe rikualifikim
- Revokim të certifikimit
- Kallëzim penal në rast mashtrimi teknik ose falsifikimi

Vendimi për masë disiplinore merret nga Komisioni, pas shqyrtimit të raportit të monitorimit dhe dëgjimit të palës.

Neni 34 – E drejta për kundërshtim

Eksperti ka të drejtë të kundërshtojë masën disiplinore brenda 15 ditëve nga njoftimi, përmes një kërkesë të arsyetuar drejtuar Komisionit të Ankimit, (ne vijim sipas procedurës në nenet 22 – 25 të këtij akti)

KREU VIII – Monitorimi, Kontrolli dhe Disiplinimi në formë tabelore, duke përfshirë edhe afatet kohore sipas **Kodit të Procedurave Administrative të Republikës së Shqipërisë (Ligji Nr. 44/2015)**:

MONITORIMI, KONTROLLI DHE DISIPLINIMI

Neni	Përmbajtja	Detaje / Afate sipas Kodit të Procedurave Administrative
Neni 31 – Monitorimi teknik	- Monitorime periodike të trupave dhe ekspertëve të certifikuar. - Përfshin: verifikim dokumentacioni, inspektime në terren, vlerësim raportesh, intervista me palët. - Frekuenca përcaktohet sipas riskut teknik, historikut dhe rekomandimeve të Komisionit të Ankimit.	Monitorimi periodik kryhet sipas nenit 93 të Kodit të Procedurave Administrative (detyrimi për shqyrtim dhe kontroll të vazhdueshëm). Afatet përcaktohen nga urdhri, por zakonisht çdo 12 muaj ose më shpesh në rast risku.
Neni 32 – Kontrolli i cilësisë	- Njësia e Monitorimit harton raporte vlerësimi për çdo subjekt. - Raporti përmban gjetje teknike, mospërputhje, rekomandime dhe propozime për masa disiplinore. - Raportet regjistrohen në sistemin e brendshëm dhe publikohen në Buletinin Zyrtar në rast shkeljesh të rënda.	Raportet duhet të hartohen dhe dorëzohen brenda 30 ditëve nga përfundimi i kontrollit (neni 96 i Kodit të Procedurave Administrative – detyrimi për dokumentim dhe njoftim).
Neni 33 – Masat disiplinore	Masat që mund të ndërmerren: - Paralajmërim me shkrim - Pezullim i përkohshëm dhe rikualifikim - Revokim i certifikimit - Kallëzim penal në rast mashtrimi teknik/falsifikimi. Vendimi merret nga Komisioni pas shqyrtimit të raportit dhe dëgjimit të palës.	Vendimi për masë disiplinore duhet të merret brenda 30 ditëve nga dorëzimi i raportit të monitorimit (neni 120 i Kodit të Procedurave Administrative – afati për marrjen e vendimit administrativ).

Neni 34 – E drejta për kundërshtim	Eksperti ka të drejtë të kundërshtojë masën disiplinore brenda 15 ditëve nga njoftimi, përmes një kërkesë të arsyetuar drejtuar Komisionit të Ankimit. Procedura ndjek nenet 22–25 të këtij akti.	Afati 15-ditor është në përputhje me nenin 135 të Kodit të Procedurave Administrative (afati për paraqitjen e ankesës kundër akteve administrative).
---	--	---

Referenca ligjore kryesore:

- **Kodi i Procedurave Administrative (Ligji Nr. 44/2015)** – nenet 93, 96, 120, 135.
- **Kodi i Procedurës Civile, neni 510** – për ekzekutimin e vendimeve (në rast masash disiplinore që marrin formë titulli ekzekutiv).

Kjo tabelë e bën të qartë **procesin e monitorimit, kontrollit dhe disiplinimit**, duke e lidhur me **afatet ligjore të detyrueshme** sipas Kodit të Procedurave Administrative.

KREU IX – DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 35 – Marrëdhënia me rregulloren

Ky manual është hartuar në referim të Rregullores për Shërbimin e Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike, të miratuar nga Asambleja Kombëtare e Urdhrit të Inxhinierëve. Ai nuk e zëvendëson rregulloren, por e plotëson dhe e konkretizon atë për qëllime zbatimi.

Në rast mospërputhjeje ndërmjet manualit dhe rregullores, zbatohen dispozitat e rregullores.

Neni 36 – Hyrja në fuqi

Ky manual hy në fuqi pas miratimit nga Asambleja Kombëtare e Urdhrit të Inxhinierëve dhe publikohet në Buletinin Zyrtar të Urdhrit. Ai është i detyrueshëm për të gjitha strukturat dhe profesionistët që veprojnë në kuadër të shërbimit të ekspertizës dhe vlerësimit teknike.

Neni 37 – Përditësimi dhe rishikimi

Manuali i Zbatimit përditësohet periodikisht nga Kryesia e Urdhrit, në bashkëpunim me Njësinë e Monitorimit Teknik dhe Komisionin e Ankimit, për të reflektuar:

- Ndryshimet në legjislacionin kombëtar dhe direktivat e BE-së
- Evoluimin e standardeve teknike dhe profesionale
- Praktikën gjyqësore dhe përvojën institucionale

Çdo ndryshim i manualit miratohet nga Asambleja Kombëtare dhe publikohet zyrtarisht.

V E N D I M

Nr. 11-2, datë 26 nëntor 2025

“Për Krijimin e Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike”

Asambleja Kombëtare e Urdhrit të Inxhinierëve me te drejtën civile ne Aktit Themeltar te Shteti qe është Kushtetuta e RSH-se, Ligji Nr. 10171, datë 22.10.2009 “Për Profesionet e Rregulluara në Republikën e Shqipërisë”, Në mbështetje dhe në zbatim të Aktit të Krijimit të datës 12 MARS 2023 “Për Krijimin e Urdhrit të Inxhinierive në Republikën e Shqipërisë”, te Statutit te Entit Publik Kombëtar, si edhe Veçanërisht ne; Ligjin nr. 44/2015 Kodi i Procedurës Administrative RSH-se, germa a),b) pika 1, germa a) pika 2, neni 2 Fusha e Zbatimit;

Te projekt-vendimit te “Kryesisë se Entit Kombëtar”, qe ka propozuar Për miratim “Për Krijimin e Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike” ne Asamblenë Kombëtare.

V Ë R E J T Ë N:

“Asambleja Kombëtare”

Ne vijim Anëtarët e Asamblesë Kombëtare te Urdhrit te Inxhinierive në Republikës e Shqipërisë, janë njohur me projekt-vendimin e propozuar prej Anëtarëve te Kryesisë.

Kryesia e Enti ka hartuar dhe propozuar për miratim Asamblenë Kombëtare, aktin administrativ kolektiv, për Krijimin e Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike, **Manualin të Cilësisë, Rregullores dhe Strukturën e Hyrjen ne Procesin e miratimit te këtij shërbimi, ne aspektin Ligjore** për/në hapësirën e te VETEPUNESUAREVE qe shërbejnë ne Fushat e Inxhinierive (për profesionet e rregulluara, te gjithsecilit individë/profesion).

Ky Manual apo rregullore e shtrin efektet e saj për ato individë qe do te hynë ne procesin apo kryejnë shërbimin e vlerësimit dhe ekspertizës teknike, me statusin e te **VETEPUNESUARIT** dhe të punësuarit ne këto subjektet qe kryejnë shërbimet ne fushat shërbime te veprimtarive te Inxhinierive;

Ky manual është hartuar si një instrument praktik për zbatimin e Rregullores për Shërbimin e Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike, në referim të Aktit të Krijimit të Urdhrit të Inxhinierëve të Republikës së Shqipërisë. Ai synon të përkthejë dispozitat normative në udhëzime konkrete për veprim, duke mbështetur të gjitha hallkat e përfshira në ofrimin, mbikëqyrjen dhe vlerësimin e shërbimeve teknike; Duke zbatuar ISO/IEC, Eurocodes dhe direktivat e BE-së; *ISO/IEC 17020 është një standard ndërkombëtar që përcakton kërkesat për trupat inspektues, duke siguruar që inspektimet të jenë të besueshme, të paanshme dhe të kryhen sipas praktikave të njohura globalisht. Ai përdoret gjerësisht për certifikimin/akreditimin e organizatave që kryejnë inspektime mbi produkte, procese, instalime dhe shërbime.*

Rregullorja ‘‘Për Organizimin dhe Funksonimin e Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike’’, synon të krijojë një sistem të unifikuar ligjor dhe teknik për **Shërbimin e Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike**, duke garantuar cilësinë, paanshmërinë dhe transparencën e shërbimeve të ekspertizës dhe vlerësimit teknik në fushat e shërbimeve të disiplinave të inxhinierive në Republikën e Shqipërisë. Ajo harmonizon legjislacionin kombëtar me direktivat e Bashkimit Evropian dhe standardet ndërkombëtare, siguron **certifikimin e ekspertëve dhe trupave teknike**, vendos mekanizma të qartë për **ankim dhe gjykim profesional**, si edhe përcakton rregulla për **monitorim, publikim, financim dhe tarifim**. Në këtë mënyrë, ekspertizat teknike të certifikuara fitojnë **njohje ndërkombëtare**, ndërsa menaxhimi institucional dhe financiar mbështetet në parimet e **transparencës, proporcionalitetit dhe ligjshmërisë**.

Urdhri i Inxhinierive në Republikën e Shqipërisë, si edhe çdo urdhërim i çdo profesioni të veçantë është *dhe ka* detyrim të përmbushë misionin e tij, dhe detyrimet ligjore që lindin për të Drejtat Civile në ushtrimin e profesionit të zgjedhur prej gjithsecilit, si edhe këto profesioniste janë të detyruar të ushtrojnë atë profesion në të mirë të shoqërisë në referim të parimeve dhe të detyrimeve profesionale të profesionit përkatës. Çka kuptohet qartë që çdo individë ka të drejtë dhe detyrim ligjor që ti përgjigjet kërkesave të çdo institucioni publik apo private dhe të kryej shërbimin në hapësirë të shërbimeve të ekspertizës dhe vlerësimit teknik të profesionit të tij.

Hyrje në Procesin e Miratimit ‘‘Për Krijimin e Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike’’

Në kuadër të forcimit të rolit profesional të profesionistëve me titullin profesional të inxhinierive përkatëse dhe institucional të Urdhrit të Inxhinierëve të Republikës së Shqipërisë, si dhe në përputhje me objektivat strategjike për garantimin e cilësisë, transparencës dhe sigurisë teknike në veprimtarinë e inxhinierisë, Asambleja Kombëtare ka ndërmarrë procesin e miratimit të një shërbimi të ri: ‘‘Shërbimi i Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike’’.

Vlerësim dhe Ekspertizë Teknike

Togfjalëshi ‘‘**Vlerësim dhe Ekspertizë Teknike**’’ në kontekstin profesional të **fushave të inxhinierisë** nënkupton dy procese të ndërlidhura, por me funksione të veçanta, që përdoren për të analizuar, gjykuar dhe dokumentuar aspekte teknike të objekteve, sistemeve, ndërtimeve apo pajisjeve.

1. Ekspertizë Teknike

Ekspertiza teknike është një **analizë profesionale e thelluar**, e kryer nga një inxhinier i certifikuar, për të:

- Identifikuar **probleme teknike**, defekte, shkaqe të dështimeve ose aksidenteve
- Vlerësuar **pajtueshmërinë me standardet teknike**, ligjore dhe të sigurisë
- Ofruar **opinion profesional** për çështje që kërkojnë njohuri të specializuara

- Shërbyer si **provë teknike** në procese gjyqësore, hetimore apo administrative

2. Vlerësim Teknik

Vlerësimi teknik është një **proces matës dhe përlllogaritës**, që ka për qëllim:

- Përcaktimin e **vlerës monetare** të një objekti, dëmi, pajsijeje apo ndërtimi, etj.
- Vlerësimin e **gjendjes teknike**, jetëgjatësisë, amortizimit dhe nevojës për riparim
- Përdorimin në **sigurime, shitje-blerje, kolaudime, auditime teknike**

Marrëdhënia mes tyre

- **Ekspertiza** jep opinionin teknik dhe shpjegon “pse” dhe “si” ndodhi diçka.
- **Vlerësimi** përqendrohet në “sa kushton” dhe “çfarë vlere ka” objekti apo dëmi.
- Të dyja janë të domosdoshme në fushat si ndërtimi, energjia, transporti, mekanika, urbanistika, etj.

Në hapësirën e Bashkimit Evropian, togfjalëshi “Vlerësim dhe Ekspertizë Teknike” ka një kuptim të qartë dhe të standardizuar, i cili lidhet ngushtë me sigurinë publike, cilësinë e ndërtimit, pajtueshmërinë me ligjin, dhe besueshmërinë profesionale.

Ja si interpretohet dhe aplikohet në mënyrë praktike:

^{EU} Interpretimi në BE

Ekspertizë Teknike

- Nënkupton një **analizë të pavarur dhe profesionale** të një objekti, sistemi, ndërtesë apo pajsijeje.
- Kryhet nga **ekspertë të certifikuar** në sipas standardeve ISO/IEC 17024.
- Përdoret për të:
 - o Identifikuar shkaqe të defekteve, aksidenteve apo dështimeve
 - o Vlerësuar pajtueshmërinë me **Eurocodes** dhe rregullat teknike
 - o Ofruar opinion teknik për gjykata, sigurime, autoritete ndërtimore

Vlerësim Teknik

- Është një **proces përlllogaritës dhe dokumentues** që përcakton vlerën monetare, gjendjen teknike dhe jetëgjatësinë e një objekti.
- Përdoret në:
 - o Vlerësim dëmsh për sigurime
 - o Auditime teknike
 - o Kolaudim ndërtimesh
 - o Vlerësim pasurish për shitje-blerje

Aplikimi në praktikë

1. Trupa të Certifikuara

- Ekspertiza dhe vlerësimi kryhen nga **trupa inspektuese të certifikuara** sipas *ISO/IEC 17020 dhe laboratorë sipas ISO/IEC 17025*.

ISO/IEC 17020 është një standard ndërkombëtar që përcakton kërkesat për trupat inspektues, duke siguruar që inspektimet të jenë të besueshme, të paanshme dhe të kryhen sipas praktikave të njohura globalisht. Ai përdoret gjerësisht për akreditimin e organizatave që kryejnë inspektime mbi produkte, procese, instalime dhe shërbime.

ISO/IEC 17025 është standardi ndërkombëtar që përcakton kërkesat për kompetencën e laboratorëve të testimit dhe kalibrimit. Ai është baza për akreditimin e laboratorëve, duke siguruar që rezultatet e tyre të jenë të sakta, të besueshme dhe të pranueshme globalisht

- Këto trupa janë të regjistruara dhe në **organet kombëtare të akreditimit** (p.sh. DAkkS në Gjermani, COFRAC në Francë).

2. Dokumentim standard

- Raportet përmbajnë:
 - o Përshkrim të objektit
 - o Metodologji të përdorur
 - o Referenca ligjore dhe teknike
 - o Rezultate dhe rekomandime
- Formatet janë të harmonizuara me **standardet evropiane EN**.

3. Pranueshmëri ligjore

- Raportet e vlerësimit dhe të ekspertizës teknike janë **të pranueshme si prova** në gjykata dhe institucione administrative, për sa kohë janë kryer nga profesionistë të certifikuar dhe trupa të akredituara.

4. Njohje ndërkombëtare

- Certifikatat e ekspertëve teknikë janë **të njohura ndërkombëtarisht** brenda BE-së, duke lehtësuar lëvizjen profesionale dhe bashkëpunimin ndërkufitar.

*Në Bashkimin Evropian, togfjalëshi “Vlerësim dhe Ekspertizë Teknike” nuk është thjesht një term i përgjithshëm, por një koncept i **standardizuar dhe i institucionalizuar**, i cili përbën një komponent kyç në garantimin e sigurisë, cilësisë dhe pajtueshmërisë teknike në sektorët e ndërtimit, energjisë, transportit dhe infrastrukturës.*

Në vendet e Bashkimit Evropian, procesi i ekspertizës dhe vlerësimit teknik në fushën e inxhinierisë është i rregulluar në mënyrë shumë të strukturuar dhe të harmonizuar, duke u bazuar në direktiva evropiane, standardizim profesional, dhe certifikim të pavarur

Ne synojmë referencat të teknike për zbatim që do të jenë procese në vazhdim.

Si rezulton, të krahasosh këtë sistem me atë shqiptar dhe mund të përpilojmë një dokument që propozon harmonizimin e praktikave Shqiptare me standardet e BE-së.

Ligji Nr. 10 171, datë 22.10.2009 “Për Profesionet e Rregulluara në Republikën e Shqipërisë” ka si qëllim kryesor të garantojë që ushtrimi i profesioneve me ndikim në **sigurinë publike, shëndetin, mjedisin dhe interesin e përgjithshëm** të bëhet nga persona të kualifikuar, të certifikuar dhe të kontrolluar institucionalisht.

Ky ligj është themeli ligjor për krijimin e strukturave si **Shërbimi i Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike**, sepse:

Qëllimi i ligjit (neni 2)

- Të sigurojë cilësinë dhe besueshmërinë e shërbimeve profesionale që kanë ndikim publik
- Të përcaktojë kriteret për njohjen, certifikimin dhe kontrollin e profesionistëve
- Të harmonizojë legjislacionin shqiptar me direktivat e Bashkimit Evropian për profesionet e rregulluara

Lidhja me ekspertizën teknike

- Ekspertiza teknike është një **veprimtari profesionale e rregulluar**, që kërkon **certifikim, akreditim dhe kontroll cilësie**
- Trupat që ofrojnë ekspertizë duhet të jenë **të njohura nga autoritetet kompetente**, si Urdhri i Inxhinierëve, si edhe nga çdo urdhërim profesional i veçantë.
- Raportet e ekspertizës kanë **vlerë ligjore dhe ndikim publik**, ndaj kërkohet **përputhshmëri me standardet ISO dhe Eurocodes**

^{EU} Harmonizimi me BE

Ligji për profesionet e rregulluara është në përputhje me:

- **Direktivën 2005/36/EC** për njohjen e kualifikimeve profesionale
- **Direktivën 2006/123/EC** për shërbimet në tregun e brendshëm
- **Rregulloren (EU) Nr. 305/2011** për produktet e ndërtimit
- **Standardet ISO/IEC dhe Eurocodes** si referenca teknike të detyrueshme

Pra, krijimi i Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike është jo vetëm i justifikuar, por i **domosdoshëm** për zbatimin konkret të këtij ligji dhe për të garantuar që profesionet inxhinierisë të ushtrohen me **përgjegjësi, transparencë dhe siguri publike**.

*Me poshtë jepet një **analizë ligjore krahasuese** midis kuadrit ligjor të Republikës së Shqipërisë dhe Bashkimit Evropian për **profesionet e rregulluara**, me fokus të veçantë në fushën e **vlerësimit dhe ekspertizës teknike**:*

ANALIZË LIGJORE KRAHASUESE

Shqipëri vs. Bashkimi Evropian Profesionet e Rregulluara dhe Ekspertiza Teknike

I. BAZA LIGJORE NË SHQIPËRI

1. Ligji Nr. 10 171/2009 “Për Profesionet e Rregulluara”

- Përcakton kriteret për ushtrimin e profesioneve që ndikojnë në sigurinë publike, shëndetin, mjedisin dhe interesin e përgjithshëm.
- Kërkon që profesionistët të jenë të **certifikuar**, të **kontrolluar** dhe të **regjistruar** pranë autoriteteve kompetente.
- Parashikon **njohjen e kualifikimeve dhe harmonizimin me BE-në**.

2. Ligje të lidhura

- Kodi Civil dhe Kodi Penal – për përdorimin e ekspertizës teknike në procese gjyqësore, si edhe civile.
- Kodi i Procedurës Administrative – akti mbështetës nxjerrjen e aktit administrativ individual, etj.
- Etj.

II. KUADRI LIGJOR NË BASHKIMIN EVROPIAN

1. Direktiva 2005/36/EC – Për njohjen e kualifikimeve profesionale

- Përcakton rregullat për **ushtrimin e profesioneve të rregulluara** në BE.
- Kërkon që profesionistët të jenë të **certifikuar nga autoritete kompetente** dhe të **përputhen me standardet teknike**.

2. Direktiva 2006/123/EC – Për shërbimet në tregun e brendshëm

- Lehtëson **lëvizjen e lirë të shërbimeve profesionale**, përfshirë ekspertizën teknike.
- Kërkon **transparencë, pavarësi dhe cilësi** në ofrimin e shërbimeve.

3. Rregullorja (EU) Nr. 305/2011 – Për produktet e ndërtimit

- Kërkon që produktet dhe strukturat ndërtimore të **vlerësohen teknikisht** nga trupa të **certifikuara**.
- Raportet teknike duhet të jenë të bazuara në **Eurocodes** dhe standarde harmonizuese.

III. STANDARDIZIMI TEKNIK

Elementi	Shqipëri	Bashkimi Evropian
Certifikimi i profesionistëve	ISO/IEC 17024	ISO/IEC 17024
Certifikimi i trupave teknikë	ISO/IEC 17020 / 17025	ISO/IEC 17020 / 17025
Projektimi strukturor	Eurocodes (EN 1990–1999)	Eurocodes (EN 1990–1999)
Vlerësimi teknik	I njohur ligjërisht në gjykata dhe sigurime, tetime, etj.	I detyrueshëm për strukturat kritike
Regjistrimi publik	Urdhri i Inxhinierëve si edhe çdo urdhërim i profesionit të veçantë	Regjistrat kombëtarë dhe evropiane

IV. PËRAFRIMI DHE SFIDAT

- **Shqipëria - përparim të dukshëm** në përputhjen me direktivat e BE-së, veçanërisht përmes Urdhrave Profesionalë.
- Mungesa e një **strukturë të centralizuar për ekspertizën dhe vlerësimin teknike** e bën të nevojshëm krijimin e një shërbimi të dedikuar.
- BE kërkon **gjurmueshmëri, pavarësi dhe kompetencë të verifikuar**, që mund të arrihen përmes certifikimi dhe monitorimit institucional.

V. KONKLuzion

Krijimi i **Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike** në Shqipëri është një hap i domosdoshëm për:

- Zbatimin konkret të Ligjit për Profesionet e Rregulluara
- Harmonizimin me direktivat dhe standardet e BE-së
- Rritjen e besueshmërisë dhe sigurisë në sektorët teknikë
- Mbështetjen e institucioneve publike dhe të drejtësisë

Enti Publik Kombëtar (URDHERAT)

*Lidhja midis përmbajtjes së Aktit të Krijimit të Urdhrit të Inxhinierëve dhe krijimit të **Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike** është **organike, funksionale dhe ligjërish e mbështetur**. Më poshtë po paraqes një analizë të detajuar që tregon se si të drejtat dhe detyrimet e Urdhrit, të parashikuara në aktin themelor, **mbështesin, justifikojnë dhe kërkojnë** krijimin e këtij shërbimi:*

1. Baza juridike dhe kompetenca institucionale

- **Neni 10 i Aktit të Krijimit** i jep Urdhrit të Inxhinierëve të drejtën për:
 - o Vetë-rregullim profesional
 - o Nxjerrje aktesh administrative
 - o Krijimin e strukturave për shërbime komplekse
 - o Gjykim profesional për shkelje teknike
 - o Promovimin e standardeve ndërkombëtare

Këto kompetenca janë **thelbësore për funksionimin e një shërbimi ekspertize**, ku:

- Vlerësimi teknik dhe ekspertiza kërkojnë strukturë të certifikuar
- Raportet duhet të jenë të mbështetura në akte dhe rregullore të miratuara
- Gjykimi profesional për shërbime të gabuara është pjesë e detyrës institucionale

2. Përputhja me objektivat e ligjit për profesionet e rregulluara

- **Ligji Nr. 10171/2009** kërkon që profesionet me ndikim publik të organizohen përmes urdhrave që:
 - o Garantojnë cilësinë dhe sigurinë e shërbimeve
 - o Mbikëqyrin ushtrimin e profesionit
 - o Harmonizohen me direktivat e BE-së

Krijimi i shërbimit të ekspertizës është **zbatim konkret i këtij ligji**, sepse:

- Ekspertiza teknike është një veprimtari e rregulluar
- Urdhri është autoriteti kompetent për certifikim dhe kontroll
- Raportet e ekspertizës kanë vlerë ligjore dhe ndikim publik

3. Lidhja me draft-rregulloren e ekspertizës

Draft-rregullorja që kemi hartuar për shërbimin e ekspertizës teknike përmban:

- Procedura për certifikimin e trupave teknikë
- Modele për raportet e ekspertizës dhe vlerësimit
- Kriteret për certifikimin e ekspertëve
- Mekanizmat e monitorimit dhe rivlerësimit
- Sistemin e ankimimit dhe gjyimit profesional

Këto elemente janë **të mbështetura direkt nga Aktin e Krijimit**, veçanërisht:

Akti i Krijimit	Draft-Rregullorja
E drejta për vetë-rregullim	Miratimi i rregullores së ekspertizës
Krijimi i strukturave teknike	Njësia e ekspertizës dhe vlerësimit

Gjykimi profesional	Komisioni i Ankimit të Ekspertizës
Promovimi i standardeve	Zbatimi i ISO/IEC dhe Eurocodes,
Administrimi financiar	Tarifat për shërbime dhe dokumente

4. Hapësira e inteligjencës profesionale

- Akti i Krijimit parashikon ndërtimin e një **hapësire të inteligjencës profesionale**, ku titulli “Inxhinier” përkufizohet sipas disiplinave dhe shërbimeve.
- Ekspertiza teknike është **shprehje e drejtpërdrejtë e kësaj inteligjence**, sepse kërkon:
 - o Njohuri të thelluara
 - o Aftësi për analizë dhe vlerësim
 - o Përputhje me standarde teknike dhe etike

5. Përgjegjësia publike dhe siguria

- Akti e lidh funksionimin e Urdhrit me **Strategjinë e Sigurisë Kombëtare**, duke e pozicionuar si garantues të interesit publik.
- Ekspertiza teknike është **instrument për sigurinë publike**, veçanërisht në:
 - o Ndërtim dhe infrastrukturë
 - o Vlerësim dëmsh dhe pajtueshmëri ligjore
 - o Mbështetje për gjykatat dhe institucionet publike

KONKLuzion

Krijimi i Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike:

- Është **i mbështetur ligjërisht** nga Akti i Krijimit dhe legjislacioni për profesionet e rregulluara
- Është **i domosdoshëm institucionalisht** për përmbushjen e kompetencave të Urdhrit
- Është **i harmonizuar teknikisht** me draft-rregulloren e ekspertizës
- Është **i justifikuar publikisht** si mekanizëm për siguri, cilësi dhe besueshmëri

Hyrja në Proces

ISO/IEC 17020 në thelb përcakton kërkesat për trupat inspektuese, duke garantuar që inspektimet kryhen me kompetencë, paanshmëri dhe konsistencë. Ai është standardi bazë që siguron besueshmërinë e ekspertizës dhe vlerësimit teknik.

Çfarë përmban ISO/IEC 17020?

Ky standard ndërkombëtar përqendrohet në katër shtylla kryesore:

5. Paanshmëri dhe pavarësi

- o Trupat inspektuese duhet të jenë të lirë nga ndikime të jashtme që mund të komprometojnë objektivitetin.

- o Kërkohet integritet dhe transparencë në çdo fazë të inspektimit.
- 6. **Kompetencë teknike**
 - o Inspektorët duhet të jenë të trajnuar, të kualifikuar dhe të aftë për të kryer vlerësime të sakta.
 - o Organizata duhet të sigurojë burime të mjaftueshme (personel, pajisje, mjete).
- 7. **Konsistencë dhe cilësi**
 - o Inspektimet duhet të kryhen sipas procedurave të dokumentuara dhe të standardizuara.
 - o Rezultatet e inspektimit duhet të jenë të përsëritshme dhe të krahasueshme.
- 8. **Sistemi i menaxhimit**
 - o Organizata duhet të ketë një sistem menaxhimi të cilësisë që mbështet përmirësimin e vazhdueshëm.
 - o Kërkohet dokumentim i plotë i proceseve, raporteve dhe vendimeve.

Përmbledhje e thjeshtë

Elementi kryesor	Çfarë kërkon ISO/IEC 17020
Paanshmëri	Pavarësi nga ndikime të jashtme
Kompetencë	Personel i trajnuar dhe i kualifikuar
Konsistencë	Procedura të dokumentuara dhe të përsëritshme
Menaxhim cilësie	Dokumentim, gjurmueshmëri dhe përmirësim i vazhdueshëm

Me pak fjalë, **ISO/IEC 17020 është garancia që ekspertiza dhe vlerësimi teknik kryhen në mënyrë profesionale, të paanshme dhe të besueshme**, duke i dhënë peshë ligjore dhe teknike rezultateve të inspektimit.

Miratimi

Kur krijohet një shërbim i ri për **vlerësim dhe ekspertizë teknike**, është e domosdoshme që ky shërbim të bazohet mbi standarde ndërkombëtare të njohura, në mënyrë që rezultatet të jenë të besueshme dhe të pranueshme nga autoritetet, klientët dhe palët e treta.

ISO/IEC 17020 është pikërisht standardi që garanton:

- **Paanshmëri** në procesin e inspektimit.
- **Kompetencë teknike** të trupave inspektuese.
- **Konsistencë dhe gjurmueshmëri** të rezultateve.
- **Besueshmëri ndërkombëtare** të ekspertizës.

Lidhja me Miratimin e Shërbimit

Në procesin e miratimit të një shërbimi të ri:

- **ISO/IEC 17020** siguron bazën ligjore dhe teknike që ky shërbim të jetë i certifikuar dhe i njohur.

- **ISO/IEC 17025** (kur përfshihen laboratorë) plotëson pjesën e analizave dhe matjeve shkencore.
- Kombinimi i këtyre standardeve krijon një **strukturë të integruar** ku inspektimi dhe testimi mbështesin njëri-tjetrin.

Konkluzioni

Për krijimin e një Shërbimi të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike, miratimi duhet të mbështetet mbi standardet ISO/IEC 17020 dhe ISO/IEC 17025, të cilat garantojnë paanshmëri, kompetencë dhe besueshmëri ndërkombëtare. Kjo qasje siguron që rezultatet e ekspertizës të jenë të pranueshme nga autoritetet rregullatore dhe të besueshme për klientët, duke i dhënë shërbimit legjitimitet dhe vlerë të qëndrueshme.

Strategji për Zhvillimin e Personelit të Ekspertizës Teknike

1. Identifikimi i nevojave

- Analizohen fushat ku kërkohet ekspertizë (ujësjellës, kanalizime, ndërtim, energji, transport, mjedis, etj).
- Përcaktohen rolet kryesore: inspektorë teknikë (ISO/IEC 17020) dhe specialistë laboratorikë (ISO/IEC 17025).

2. Rekrutimi i personelit

- Përzgjedhja e kandidatëve me bazë akademike dhe përvojë në fushat e veprimtarive të çdo disipline të inxhinierive apo fusha teknike.
- Vlerësimi i aftësive praktike dhe teorike për të siguruar kompetencë.

3. Trajnimi dhe certifikimi

- Trajnime të strukturuar mbi kërkesat e ISO/IEC 17020 dhe ISO/IEC 17025.
- Certifikim nga organe akreditimi të njohura ndërkombëtarisht.
- Përditësim i vazhdueshëm i njohurive përmes seminareve dhe workshop-eve.

4. Integrimi në shërbim

- Personeli i certifikuar bëhet pjesë e trupave inspektuese dhe laboratorëve të miratuar.
- Krijohet një sistem menaxhimi cilësie që mbështet punën e tyre dhe siguron gjurmueshmëri.

5. Hedhja në treg

- Prezantimi i shërbimit si i bazuar mbi standarde ndërkombëtare.
- Promovimi i personelit të certifikuar si garanci për besueshmëri dhe profesionalizëm.
- Bashkëpunim me autoritete rregullatore dhe klientë për njohje dhe pranueshmëri të gjerë.

Konkluzioni

Pavarësisht llojit të shërbimit apo ekspertizës, krijimi dhe hedhja në treg e personelit të referuar mbi ISO/IEC 17020 dhe ISO/IEC 17025 është themeli për një shërbim të miratuar, të besueshëm dhe konkurrues. Ky personel siguron paanshmëri, kompetencë teknike dhe besueshmëri ndërkombëtare, duke i dhënë shërbimit legjitimitet dhe vlerë të qëndrueshme në treg.

➤ Për me shume lexoni aktet shoqëruese për miratim

- 1 Hyrje në Procesin e Miratimit “Për Krijimin e Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike”;
- 2 Struktura ligjore rregullatorë Rregullore “Për Organizimin dhe Funkcionimin e Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike”;
- 3 MANUALI I CILËSISË Për certifikimin e veprimtarisë **ekspert-subjekt** të ekspertëve dhe vlerësuesve teknikë me titullin “inxhinier te profesionit te zgjedhur prej tyre ” ISO/IEC 17020

Ky akt administrativ konsiderohet cilësues ne zbatim te nenit 8 te Aktit te Krijimit Entit Publik Kombëtarë te datës (12 mars 2023), pika 5 thuhet: Vendimet te cilat merren nga Asambleja Kombëtare për ato vendime qe konsiderohen te cilësuara, do te bëhen gjithmonë me nënshkrim procesverbali (PROCESVERBAL NENSHKRIMI).

V E N D O S Ë N

Neni 1 Miratimin e Aktit te Krijimit

“Për Krijimin e Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike”;

Vlerësimi dhe Ekspertiza Teknike;

Analizën Ligjore Krahasese;

Enti Publik Kombëtar (URDHERAT);

Hyrja në Proces;

Miratimi;

Strategji për Zhvillimin e Personelit të Ekspertizës Teknike.

Neni 2 Miratimin e Manualit të Cilësisë;

Miratohet “Për certifikimin e veprimtarisë ekspert-subjekt të ekspertëve dhe vlerësuesve teknikë me titullin “inxhinier te profesionit te zgjedhur prej tyre ” ISO/IEC 17020.

Neni 3 Miratimin e Rregullores

Miratohet RREGULLORJA '' Për Organizimin dhe Funkcionimin e Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike'', në përputhje me Ligjin Nr. 10171/2009 dhe Aktin e Krijimit të Entit Publik Kombëtar të datës 3 mars 2023.

Neni 4 Ekzekutimi dhe Publikimi

''Ky vendim ka fuqi titull ekzekutiv dhe hy në fuqi menjëherë pas miratimit nga Asambleja Kombëtare''. Vendimi publikohet në faqen zyrtare të Urdhrit të Inxhinierëve, si edhe te çdo urdhërimi te veçantë dhe regjistrohet në sistemin elektronik për gjurmueshmëri.

Neni 5 Dispozita të fundit

Ngarkohet Kryesia e Urdhrit të Inxhinierëve, si edhe kryesitë e urdhrave te veçante për zbatimin e këtij vendimi. Çdo mosmarrëveshje në zbatimin e tij trajtohet sipas Kodit të Procedurave Administrative dhe ligjeve në fuqi.

Neni 6 Nënshkrimi i Vendimit

Ky akt administrativ kolektiv, i miratuar në mbledhjen e Asamblesë Kombëtare nëpërmjet procesverbalit te votimit, nënshkruhet nga të gjithë anëtarët e Asamblesë Kombëtare të Urdhrit të Inxhinierëve të Republikës së Shqipërisë, në përputhje me Statutin e Urdhrit.

Neni 7 Publikimi i Akteve

Ky vendim hy në fuqi menjëherë pas publikimit ne Fletoren Zyrtare te Publikimeve ne Faqen e Urdhrit te Inxhinierive ne RSH-se, si edhe ne faqet zyrtare te urdhrave te çdo urdhërimi te veçantë.

Neni 8 E drejta për Ankim Administrativ

Ky vendim mund të ankimohet në Gjykatën Administrative të Rrethit Gjyqësor Tiranë, sipas ligjit, nga secili prej Anëtarëve te Asamblesë Kombëtare.

DESHMUAR ME 26 nëntor 2025 ne TIRANE.

Dokumentet shoqëruese te miratuara

- 1 Hyrje në Procesin e Miratimit ''Për Krijimin e Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike'';
- 2 Struktura ligjore rregullatorë Rregullore '' Për Organizimin dhe Funkcionimin e Shërbimit te Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike'';

3 MANUALI I CILËSISË *Për certifikimin e veprimtarisë **ekspert-subjekt** te ekspertëve dhe vlerësuesve teknikë me titullin “inxhinier te profesionit te zgjedhur prej tyre ” ISO/IEC 17020*

HISTORIKU I MODIFIKIMEVE

Te Aktit Administrativ Kolektiv

Rishikimi nr.	Data Efektive	Përmbledhje e modifikimeve
Është akti 1	1 JANAR 2026	<i>“Për Krijimin e Shërbimit të Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike”</i>